

REFERAT Økonomi- og Planudvalget d. 21-05-2024

Mødedato Tirsdag d. 21. maj 2024 kl. 13:00

Mødested Ikast Rådhus - Lokale 100

Indholdsfortegnelse

Budgetopfølgning pr. 31. marts 2024 for Økonomi- og Planudvalget.....	3
Budgetopfølgning pr. 31. marts 2024 for Ikast-Brande Kommune.....	5
Skema C - Bøgildlund - 2. etape.....	8
Brand & Redning MidtVest - Budget 2025 og flerårigt budgetoverslag.....	11
Igangsættelse - Kommuneplantillæg nr. 46 og Lokalplan nr. 467 - Boliger, Uhre Byvej, Uhre.....	13
Kollektiv trafik - Udbud af by-, lokal- og skoleruter 2025-2030.....	17
Entré på Klosterlund Museum.....	21
Forslag til politisk mødeplan for 2025.....	23
Engesvang Fremad - Engesvang - godkendelse af brugsretsaf tale til opsættelse af hegn.....	24
Bemærkninger til statens anden screeningsrunde for energiparker i Ikast-Brande Kommune.....	26
Endelig vedtagelse - Kommuneplantillæg nr. 42 og Lokalplan nr. 461 - Erhverv, Herningvej, Brand	31
Beslutning om foroffentlighed - Kommuneplanlægning.....	37
Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej, Ikast - Trafikanalyse.....	40
Dybdalsvej, Engesvang - Nedlæggelse af en del af vejareal.....	47
Hærvejen - handlingsplan.....	49
Ændringer af skoledistrikter i område Brande.....	53
Ændring af styrelsesvedtægter for Ikast-Brande Kommunale Skolevæsen 01.08.2024.....	62
Kvalitetsstandarder for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom.....	65
Kvalitetsstandarder for Kommunale akutfunktioner.....	68
Sundhedsberedskabsplan 2024-2028.....	72
Åbne meddelelser.....	74
Lukket: Fordeling af valgstyrrerformænd til Europa-Parlamentsvalget 9. juni 2024.....	75
Lukket: Salg af pavillion.....	76
Lukket: Udbud af kolonihave.....	77
Lukket: Lukkede meddelelser.....	78

Punkt 1: Budgetopfølgning pr. 31. marts 2024 for Økonomi- og Planudvalget

00.30.14-G01-2-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- udvalget godkender budgetopfølgningen pr. 31. marts 2024,
- der søges en tillægsbevilling på 4.405.000 kr., som finansieres af usikkerhedspuljen,
- der søges en tillægsbevilling på 705.000 kr., som finansieres af andre politikområder.

Sagsfremstilling

Alle fagudvalg skal følge op på områdets forbrug af budgettet 3 gange årligt, 1. gang i 2024 pr. 31. marts 2024.

Opfølgning på Økonomi- og Planudvalgets område viser, at der ikke er balance mellem budgettet og det forventede regnskab. Der forventes et underskud på 5.110.00 kr. I forbindelse med valget af selvbudgettering blev der anvendt et lavere befolkningstal end forudsat. Det medfører et lavere tilskud og skat i år på 4.325.000 kr., men der sker efterregulering i 2026 på baggrund af de faktiske befolkningstal.

Herudover flyttes 705.000 kr. fra Børne- og Undervisningsudvalget til Økonomi- og Planudvalget vedrørende fritidspas, som løses af staben i Børne- og familieområdet.

Kontoområder (1.000 kr.)	Oprindeligt budget	Korr. Budget	Forbrug 31-03-2024	Forbrug spct.	Forventet regnskab 2024	om tillægsbevilling
60 Økonomi- og Planudvalget	-2.685.853	-2.698.160	-546.726	20,26	-2.693.050	5.110
13 Økonomi	-3.008.227	-3.018.464	-642.275	21,28	-3.014.139	4.325
14 Borgerservice, administration og politisk organisation	312.244	310.174	87.445	28,19	310.959	785
15 Redningsberedskab	10.130	10.130	8.104	80,00	10.130	0

Opfølgning af budgettet sker ud fra disse punkter:

1. Tallene er opgjort som netttotal.
2. Der er særskilt redegjort for områder, hvor datagrundlaget er usikkert, eller hvor forbruget kræver en særskilt gennemgang. Disse områder er nærmere beskrevet som usikkerheder.
3. Der er alene rapporteret om afvigelser, hvis et område søger om færre eller flere penge, end Byrådet har bevilliget på budgettet.
4. Byrådet har i den økonomiske politik for 2022-2025 besluttet, at det tilstræbes, at der ikke gives tillægsbevillinger finansieret af kassen.

Budgetmæssige konsekvenser

Der søges en tillægsbevilling på 4.405.000 kr., som finansieres af usikkerhedspuljen,

Der søges en tillægsbevilling på 705.000 kr., som finansieres af andre politikområder.

Bilag

Opfølgning pr. 31.03.2024

Punkt 2: Budgetopfølgning pr. 31. marts 2024 for Ikast-Brande Kommune

00.30.14-G01-2-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 15. maj 2024

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 15. maj 2024

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 15. maj 2024

Sundheds- og Ældreudvalget 15. maj 2024

Udviklings- og Erhvervsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 1 :

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- budgetopfølgningen pr. 31. marts 2024 godkendes.

Beslutning: Anbefales.

Beslutning fra Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget, 15. maj 2024, pkt. 1 :

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- udvalget godkender budgetopfølgningen pr. 31. marts 2024
- der gives en tillægsbevilling til en merudgift på 10.477.000 kr., som finansieres af usikkerhedspuljen.

Beslutning: Anbefales. Kirsten York Helms deltog ikke i sagens behandling pga. afbud.

Beslutning fra Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 16 :

Vicekommunaldirektøren indstiller, at

- udvalget godkender budgetopfølgningen pr. 31. marts 2024
- der gives en tillægsbevilling til en mindreudgift på -529.000 kr. som tilføres usikkerhedspuljen. Ud af disse er -779.000 kr. et beløb der flyttes til andre politikområder, samt 250.000 kr. der tilføres fra anlægsbudgettet.
- der gives en anlægsbevilling til en mindreudgift på -250.000 kr. Beløbet overføres til driftsbudgettet.

Beslutning: Anbefales.

Beslutning fra Udviklings- og Erhvervsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 1:

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- budgetopfølgningen pr. 31. marts 2024 godkendes
- der gives en anlægsbevilling på netto 1,259 mio. kr. til tilpasning af indtægterne på jordforsyning, som finansieres af puljen til jordforsyning. Beløbet frigives.

Beslutning: Anbefales.

Beslutning fra Sundheds- og Ældreudvalget, 15. maj 2024, pkt. 1:

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- udvalget godkender budgetopfølgningen pr. 31. marts 2024
- der gives en tillægsbevilling til en mindredgift på 1.713.000 som tilføres usikkerhedspuljen.

Beslutning: Anbefales. Annette Øgaard deltog ikke i sagens behandling pga. afbud.

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- budgetopfølgningen pr. 31. marts 2024 godkendes
- der gives en tillægsbevilling på 13.095.000 kr., der finansieres af usikkerhedspuljen. Usikkerhedspuljen udgør herefter 11.879.000 kr.

Sagsfremstilling

Denne sag behandles sideløbende i alle udvalg.

Alle fagudvalg skal følge op på områdets forbrug af budgettet 3 gange årligt, 1. gang i 2024 pr. pr. 31. marts 2024.

Opfølgningen viser, at der mangler 13.095.000 kr. for at skabe balance mellem budget og forventet regnskab. Der henvises til vedlagte bilag for en detaljeret gennemgang.

Kontoområder (1.000 kr.)	Oprindeligt budget	Korr. Budget	Forbrug 31-03-2024	Forbrug spct.	Forventet regnskab 2024	Ønske om tillægsbevilling
20 Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget	889.689	888.294	202.410	22,79	887.515	-779
30 Arbejdsmarked-, Psykiatri og Handicapudvalget	967.355	966.637	213.301	22,07	977.114	10.477
40 Sundheds- og Ældreudvalget	613.239	613.027	109.044	17,79	611.314	-1.713
50 Udviklings- og Erhvervsudvalget	104.700	109.512	22.611	20,65	109.512	0
60 Økonomi- og Planudvalget	-2.685.853	-2.698.160	-546.726	20,26	-2.693.050	5.110
70 Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget	3.870	3.870	9.297	-	3.870	0
						13.095

Opfølgning af budgettet sker ud fra disse punkter:

1. Tallene er opgjort som netttotal.
2. Der er særskilt redegjort for områder, hvor datagrundlaget er usikkert, eller hvor forbruget kræver en særskilt gennemgang. Disse områder er nærmere beskrevet som usikkerheder.
3. Der er alene rapporteret om afvigelser, hvis et område søger om færre eller flere penge, end Byrådet har bevilliget på budgettet.
4. Byrådet har i den økonomiske politik for 2022-2025 besluttet, at det tilstræbes, at der ikke gives tillægsbevillinger finansieret af kassen.

Budgetmæssige konsekvenser

Der gives en tillægsbevilling på 13.095.000 kr., der finansieres af usikkerhedspuljen.

Bilag

Opfølgning pr. 31.03.2024

Punkt 3: Skema C - Bøgildlund - 2. etape

03.02.14-P19-1-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- skema C for 24 plejeboliger godkendes med den anførte anskaffelsessum i skema C på 45,347 mio. kr. inkl. moms, hvilket er 1,121 mio. kr. mere end estimeret i skema A
- der bevilliges ekstra lånoptagelse på 0,986 mio. kr. til delvis finansiering af overskridelsen
- det ekstra grundkapitaltilskud på 0,112 mio. kr. til delvis finansiering af overskridelsen, afholdes af mindreforbuget for servicearealet
- beboerinskuddet øges med 0,023 mio. kr. til delvis finansiering af overskridelsen
- skema C for serviceareal godkendes med en samlet anskaffelsessum på 16,441 mio. kr. inkl. moms
- anlægsregnskabet for boligdelen godkendes
- anlægsregnskabet for servicedelen godkendes
- det samlede netto-mindreforbrug, fra regnet lånoptagelse og beboerinskud, på 2,167 mio. kr. tilføres kassen.

Sagsfremstilling

Plejeboliger

Kommunens bygherre har fremsendt skema C vedrørende opførelsen af 24 almene ældreboliger på Bøgildvej i Ikast.

Alle beløb i nedenstående sagsfremstilling er inkl. moms.

Den endelige anskaffelsessum er oplyst i skema C til at udgøre 45,347 mio. kr. inkl. den indeksering, som forekommer når fastprisperioden overskrides og entrepriseudgifterne bliver prisreguleret.

Anskaffelsessummen danner grundlaget for den støttede finansiering af byggeriet og alle udgifter (på nær udgifter til indeksering) er underlagt et bindende maksimumsbeløb på 44,280 mio. kr.

Udgifter til indeksering udgør 1,195 mio. kr., hvorved andelen af anskaffelsessummen underlagt bindende maksimumsbeløb udgør 44,152 mio. kr.

Tabel 1, Ændring fra skema B til anlægsregnskab - plejeboliger

(mio. kr.)	Skema B	Skema C	Ændring
Grundudgifter	2,169	1,623	-0,546

Heraf grundkøbesum	1,350	1,350	0
Entrepriseudgifter	38,543	39,243	0,700
Heraf indeksering	0	1,195	1,195
Omkostninger	2,932	3,845	0,913
Gebyrer	0,636	0,636	0
Samlet anskaffelsessum	44,280	45,347	1,067

Skema B blev behandlet administrativt, eftersom skema A blev fremlagt med et estimeret bindende maksimumsbeløb for skema B på 44,226 mio. kr.

Anlægsudgifterne til plejeboligerne overskrider således det estimerede maksimumsbeløb med 1,121 mio. kr., hvilket udgøres af indekseringsudgifter.

Tabel 2, Finansiering af anskaffelsessum:

(mio. kr.)	Skema C
Støttede lån	39,905
Kommunalt grundkapital	4,535
Beboerindskud	0,907
I alt	45,347

Det støttede lån er hjemtaget på baggrund af byrådets godkendelse af skema A.

Servicearealer

Servicearealer er ikke underlagt et bindende maksimumsbeløb, da der gives et fast beløb i tilskud pr. tilknyttet bolig.

Tabel 3, Ændring fra skema A til skema C - Serviceareal:

(mio. kr.)	Skema A		Skema C		Ændring	
	Ekskl. moms	Inkl. moms	ekskl. moms	Inkl. moms	ekskl. moms	inkl. moms
Anskaffelsessum ekskl. gebyrer	16,317	20,421	13,246	16,349	-3,071	-4,072
Promille- og støttesagsgebyrer	0,092	0,092	0,092	0,092	0	0
Samlet anskaffelsessum	16,409	20,513	13,338	16,441	-3,071	-4,072

Bevillingen adskiller sig fra oplysningerne ved skema A med 0,792 mio. kr. ekskl. moms, hvilket hovedsageligt skyldes et beløb der blev lagt i kassen undervejs. Der fremkommer således et reelt mindreforbrug på 2,279 mio kr. ekskl. moms.

Det bemærkes derudover, at servicearealtilskudet på 0,960 mio. kr. er udeladt af ovenstående beregning. Intægtsbevillingen foreligger, men tilskuddet kan ikke indhentes før skema C er godkendt.

Budgetmæssige konsekvenser

Overskridelsen på 1,121 mio. kr. finansieres ved:

88% lånefinansiering på 0,986 mio.kr. (betales over huslejen)

10% ved forøgelse af grundtilskuddet med 0,112 mio. kr., som finansieres af mindreforbruget for servicearealerne

2% ved en forøgelse af beboerindskuddet med 0,023 mio. kr.

Det resterende mindreforbrug for servicearealerne på 2.167 mio. kr. tilføres kassen.

Bilag

387. Revisionserklæring Bøgildlund-underskrevet.pdf

Byggeregnskab-Bøgildlund-Etape 2-05-03-2024.pdf

Skema C - Bøgildlund 2. etape

Skema C - Bøgildlund - servicearealer - 2. etape

Anlægsregnskab Service - 2. etape

Anlægsregnskab Bolig - 2. etape

Punkt 4: Brand & Redning MidtVest - Budget 2025 og flerårigt budgetoverslag

00.30.00-P17-1-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- budgetforslag for 2025 samt flerårigt budgetoverslag for Brand & Redning MidtVest godkendes af ejerkommune
- merudgiften indarbejdes som en teknisk korrektion.

Sagsfremstilling

Budgettet for 2025 samt flerårigt budgetoverslag er godkendt på Beredskabskommissionens møde den 8. marts 2024 og fremsendes til ejerkommunerne.

Ifølge vedtægterne forelægges Beredskabskommissionen senest i løbet af marts måned budgetforslag for det kommende regnskabsår og flerårigt budgetoverslag til godkendelse. Kommissionens godkendte budgetforslag for det kommende regnskabsår og det flerårige budgetoverslag fremsendes senest 1. april til ejerkommunerne.

Der er i budgetforslaget samt overslagsår medtaget en række poster fra Udviklingsplan 2030.

Til beregning af budget 2025 er budgettet prisfremskrevet med anvendelse af KL's seneste pris- og lønskøn "løn og priser ialt" fra juni 2023 opgjort til 4,8%.

Herudover engangsinvesteringer i 2025

- Uddannelse og materiel til vstdansk initiativ med politiet på baggrund af aktuel trusselsvurdering (800.000).

Budgettet opkræves ejerkommunerne efter den vedtagne fordelingsnøgle fordelt med 70% i første rate og 10% i de efterfølgende tre rater:

Fordelingsnøglen er:

Herning: 43,3 %

Ikast-Brande: 23,7%

Ringkøbing-Skjern: 33%

Fordeling efter fordelingsnøgle fremgår af bilag til sagen.

Budgetoverslag 2025-2027

Budgetoverslaget er tilpasset de forventninger, der er til driften i de kommende år, herunder forslag fra udviklingsplanen 2030.

Det kommunale tilskud er fremskrevet med de af KL anbefalede fremskrivningsprocenter fra seneste offentliggjorte pris- og lønskøn.

Der er taget udgangspunkt i følgende fremskrivningsprocenter:

2024/2025: 4,8%

2025/2026: 4,8%

2026/2027: 4,8%

Budgetoverslag 2025-2027 med noter fremgår af bilag til sagen.

Budgetmæssige konsekvenser

På budgetmøde i Brand & Redning MidtVest den 8. marts 2024 besluttede Beredskabskommissionen, med forbehold for byrådets senere vedtagelse, at imødekomme budgetudvidelser med følgende poster:

Drift årligt (fase 1 og 2 i udviklingsplanen)	3,0 mio. kr.
Engangsudgift (materiel)	0,8 mio. kr.
Tidl. Tilsagn til bilbrand	0,236 mio. kr.
Total	4,036 mio. kr. (heraf Ikast-Brande Kommune 23,7%)

I alt til Ikast-Brande Kommune 956 t.kr., som budgettet forhøjes med. Hertil kommer Pris- og Lønfremskrivinger på 4,8%, i alt en forhøjelse på ca. 1,44 mio. kr. i forhold til budget 2024. Forhøjelsen indarbejdes i budget 2025 som en teknisk korrektion.

Bilag

BRMV Korrigeret budgetoverslag 2025-2027 jf. kommissionsmødet

BRMV Aconto 2025 jf. referat fra kommissionsmødet

Punkt 5: Igangsættelse - Kommuneplantillæg nr. 46 og Lokalplan nr. 467 - Boliger, Uhre Byvej, Uhre

01.02.00-P16-11-23

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Udviklings- og Erhvervsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 6:

Anbefales.

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der udarbejdes forslag til et tillæg til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 og til en lokalplan for et boligområde ved Uhre Byvej, Uhre
- at der ikke bliver gennemført en foroffentlighed i forbindelse med kommuneplantillægget.

Sagsfremstilling

Formålet med kommuneplantillæg nr. 46 og lokalplan nr. 467 er, at ændre plangrundlaget for et mindre, ubebygget område i den centrale del af landsbyen Uhre, så der bliver mulighed for at opføre tre åben-lave boliger ved Uhre Byvej.

En lokal udvikler har anmodet Ikast-Brande Kommune om at igangsætte en planændring for arealet, for at kunne etablere egen bolig og to boliger med henblik på salg. Med vedtagelse af kommuneplantillægget og lokalplanen bliver der mulighed for at opføre de ønskede boliger.

Området er delvist rammelagt i kommuneplanen til blandet bolig og erhverv, men er ikke omfattet af en lokalplan. Arealet ligger delvist inden for kommuneplanens landsbyafgrænsning af Uhre. Da hele arealet ikke er rammelagt eller omfattet af kommuneplanens landsbyafgrænsning, er det nødvendigt at udarbejde et tillæg til kommuneplanen for at inddrage arealet. Da der er behov for at styre placeringen af den kommende bebyggelse samt håndteringen af overfladevandet på arealet, er det vurderet, at den ønskede planændring er så væsentlig, at det også forudsætter udarbejdelse af en lokalplan.

Formålet med kommuneplantillægget er, at udvide landsbyafgrænsningen og et eksisterende rammeområde til blandet bolig og erhverv, så de omfatter hele planområdet. Tillægget danner grundlaget for lokalplanlægningen. Teknik og Miljø vurderer, at den ønskede planlægning vil være i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for "Landsbyer og mindre bebyggelser" samt "Kulturhistoriske værdier". De kulturhistoriske værdier omfatter den markante og velbevarede landsbystruktur. Som udgangspunkt kan der kun opføres nye boliger og erhvervsbyggeri i landzone, hvis det kan ske inden for landsbyens afgrænsning. Den nordvestlige del af planområdet ligger både inden for landsbyafgrænsningen og det nævnte rammeområde, her er der allerede mulighed for at opføre boliger. Teknik og Miljø vurderer, at den ønskede udvidelse af landsbyafgrænsningen ikke er så stor og vil være en naturlig afrunding af landsbyen, fordi planområdet, følger den eksisterende matrikelstruktur for Uhre. En udnyttelse af arealet til boligformål vil desuden lukke et hul i facadelinjen langs Uhre Byvej. Teknik og Miljø vurderer derfor, at en realisering af planerne ikke vil forringe oplevelsen eller kvaliteten af landsbyens markante og velbevarede bystruktur.

Af ovennævnte årsager vurderer Teknik og Miljø, at der ikke er behov for en foroffentlighed med et debatoplæg om den forestående kommuneplanændring, selv om en del af planområdet ligger uden for landsbyafgrænsningen og det eksisterende rammeområde. Som det fremgår af et andet, selvstændigt punkt på dagsordenen, medfører en planlovsændring, at kommunalbestyrelser nu helt kan undlade foroffentlighed i forbindelse med kommuneplanændringer, der ikke blev nævnt i Planstrategien. Teknik og Miljø anbefaler, at der ikke bliver gennemført en foroffentlighed i forbindelse med kommuneplantillæg nr. 46.

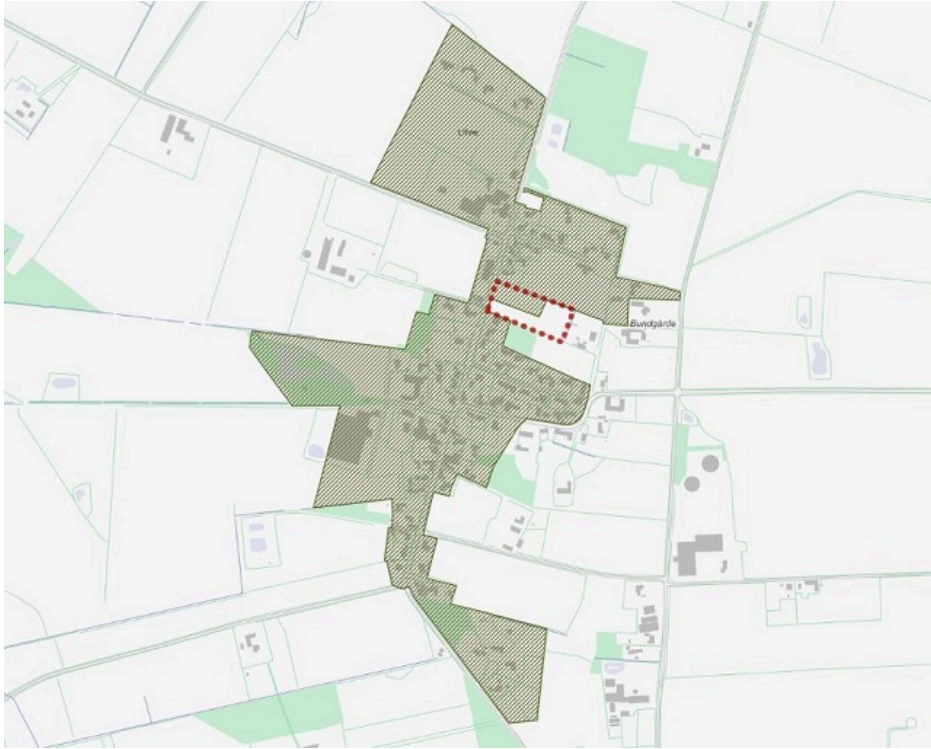
Formålet med lokalplanen er, at give mulighed for at etablere de tre ønskede boliger. Lokalplanen skal være med til at sikre en detaljeret styring af overfladevand, bebyggelsens omfang og placering samt vejadgangen til området. På grund af højtstående grundvand og periodevis vådt terræn på arealet i dag, forudsætter lokalplanen, at der terrænreguleres med sandpuder op til 80 cm over eksisterende terræn for at skabe større afstand til grundvandsspejlet. Teknik og Miljø gør opmærksom på, at der almindeligvis kun må terrænreguleres op til 50 cm i lokalplaner for boligområder. Derudover forudsætter lokalplanen, at der etableres et mindre teknisk anlæg i form af en sø uden afløb for at holde planområdet tørt ved ekstremregn.

Derudover skal lokalplanen sikre, at offentligheden bliver inddraget i planlægningen.

Planområdet omfatter et areal på ca. 1,1 ha og anvendes i dag som en stor græsplæne. Området afgrænses mod nord og øst af et vandløb samt bagvedliggende boliger. Mod syd afgrænses området af en bolig samt beplantning og græsplæne. Mod vest afgrænses området af Uhre Byvej. Der er ikke landbrugspligt på planområdet.

Luftfotoet viser planrådets afgrænsning med rød, prikket linje. Nord er opad.

Kortet viser landsbyafgrænsningen med grøn skravering. Landsbyafgrænsningen udvides, så det omfatter hele planområdet markeret med prikket rød. Nord er opad.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om man vil ændre det eksisterende plangrundlag for det omtalte areal og udlægge det til henholdsvis blandet bolig og erhverv i kommuneplanen og til ren boligområde i lokalplanen. Ændringerne kræver, at udvalget sætter gang i udarbejdelsen af et forslag til Tillæg nr. 46 til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 og en Lokalplan nr. 467.

Plan- og lovgivningsmæssige forhold

Kommuneplanen er en 12-årig plan, som sammenfatter den overordnede arealanvendelse og bebyggelsesforhold i kommunen og sætter rammerne for al lokalplanlægning. Hvis Byrådet ønsker at gennemføre en planlægning, der ikke er i overensstemmelse med den gældende kommuneplan, skal byrådet enten vente til revisionen af kommuneplanen eller vedtage et tillæg til kommuneplanen. Tillægget skal ændre kommuneplanen, så der bliver overensstemmelse med den ønskede, nye planlægning. Kommuneplanen er ikke direkte bindende for borgerne. Byrådet har dog pligt til at virke for kommuneplanens gennemførelse. Byrådet kan ikke meddele tilladelse eller stille vilkår på baggrund af en kommuneplan. Byrådet kan derfor heller ikke dispensere fra kommuneplanen.

En lokalplan er en fysisk plan, der regulerer den fremtidige anvendelse af et afgrænset område. Byrådet kan gennem lokalplanen fastlægge juridisk bindende bestemmelser for, hvordan arealer, nye bygninger, beplantning, veje, stier m.m. skal placeres og udformes inden for lokalplanområdet. Lokalplanen indebærer ikke handlepligt, men ejere og brugere af en ejendom skal i forbindelse med nyt byggeri og anlæg overholde planens bestemmelser. En lokalplan er ikke til hinder for, at eksisterende lovlige forhold kan fortsætte som hidtil.

Teknik og Miljø vurderer, at de ønskede ændringer i det aktuelle område er så væsentlige, at de forudsætter udarbejdelse af en lokalplan jvf. Planlovens § 13.

En lokalplan må ikke være i uoverensstemmelse med kommuneplanen. Lokalplan nr. 467 er ikke i overensstemmelse med kommuneplanens eksisterende rammebestemmelser eller retningslinjer for området. Derfor skal der efter Planlovens kap. 6 om planers tilvejebringelse og ophævelse udarbejdes et tillæg til kommuneplanen for at ændre plangrundlaget.

I Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 er en del af planområdet omfattet af rammeområde nr. 14.B6.1, som er udlagt til blandet bolig og erhverv. Området er delvist omfattet af retningslinjen for landsbyer og mindre bebyggelser (landsbyafgrænsningen). I følge retningslinjerne skal afgrænsninger af landsbyer finde sted på baggrund af samlede overvejelser om landsbyens karakter, landsbyens struktur/plan og mulig udvikling. Der skal gøres rede for de overvejelser, der ligger til grund for afgrænsningen og for, hvor meget byggeri, der beregnes plads til. Som udgangspunkt kan der kun opføres nye boliger og erhvervsbyggeri i landzone, hvis det kan ske inden for de i kommuneplanen afgrænsede landsbyer. Tidligere erhvervsarealer inden for afgrænsede landsbyer kan overgå til åben/lav boligformål. Derudover ligger området inden for det værdifulde kulturmiljø for Uhre og det skal sikres, at ændringer ikke forringer oplevelsen eller kvaliteten af landsbyens markante og velbevarede bystruktur. Teknik og Miljø vurderer, at udvidelsen af landsbyen kan ske uden at forringe oplevelsen eller kvaliteten af bystrukturen.

Udvalget har følgende muligheder

1. at godkende anmodningen om at igangsætte ny planlægning for området og at undlade foroffentlighed
2. at godkende anmodningen om at igangsætte ny planlægning for området og at gennemføre foroffentlighed
3. at afvise anmodningen om at igangsætte ny planlægning for området for at fastholde det nuværende plangrundlag
4. at sende sagen tilbage til Teknik og Miljø til uddybende behandling.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 6: Kollektiv trafik - Udbud af by-, lokal- og skoleruter 2025-2030

13.05.00-Ø54-1-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Udviklings- og Erhvervsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 2:

Udvalget anbefaler at udbudskriterierne fastholdes. Der skal være option på HVO Diesel.

På baggrund af den aktuelle brug og ungdomsskolens muligheder for selv at sikre transport indstilles, at alle ungdomsskoleruterne nedlægges. Dog høres Ungdomsskolen forinden der tages endelig beslutning.

Rute 191 nedlægges som indstillet og erstattes af flexbus.

Udvalget ønsker - inden fristen for udsendelse af udbudet - at få et samlet overblik over den samlede kollektive trafikbetjening i Ikast-Brande Kommune.

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Kriterier for udbud af by-, lokal- og skoleruter godkendes
- Det foreslås, at de resterende ungdomsskoleruter (170 og 192) udgår af udbuddet, som følge af ungdomsskolens opsigelse af dele af denne kørsel samt et i forvejen spinkelt passagergrundlag
- Rute 191 udgår og erstattes af flexbuskørsel

Sagsfremstilling

I forlængelse af orienteringen den 6. marts 2024 på Udviklings- og Erhvervsudvalget (punkt 14), har busselskaberne opsagt 6 ud af 8 kontrakter på de nuværende ruter efter køreplansskiftet 2025.

Midttrafik udbyder på vegne af Ikast-Brande Kommune den samlede kollektive trafik for såvel by- og lokalruter samt skoleruter i juni måned.

Midttrafik har fremsendt nøgleoplysninger for kravspecifikationer og tidsplan for dette udbud, som er vedlagt som bilag til sagen. Der skal politisk tages stilling til om der skal indarbejdes optioner (eventuelle tilkøbsmuligheder) i udbuddet. Samtidigt skal der tages stilling til om de nuværende ungdomsskoleruter skal udbydes. Det nuværende udbud dækker ikke hele kommunen og ungdomsskolerne har i stor udstrækning selv mulighed for at hente eleverne. Samtidigt udnyttes det

nuværende tilbud i meget ringe grad. Der skal også tages stilling til om rute 191 (Brande-Ejstrupholm-Nr. Snede) med fordel kan nedlægges.

Anders Toftegaard, Midttrafik vil deltage ved punktets behandling kl. 13.00.

Dette udbud omhandler alene valg af fremtidige busselskaber. Selve kørselsplanlægningen vil tage udgangspunkt i den nuværende og blive endeligt fastlagt inden opstart medio 2025 med de kommende busselskaber.

Baggrund

I Ikast-Brande Kommune er der otte kontrakter på kommunal buskørsel. Én kontrakt omfatter bybussen i Ikast, fire kontrakter omfatter lokale ruter og tre kontrakter omfatter skolekørsel.

Ruter	Kørsel	Busselskab	Timer	Busser
1-2	By	Herning Turist	1.882	1
171	Lokal	Herning Turist	1.133	1
172	Lokal	DitoBus	1.470	1
182,190,191	Lokal	Herning Turist	2.078	2
189,190,191	Lokal	Herning Bilen	4.655	3
192-193, 195-196	Skole	Umove	3.148	4
170, 181, 184-185	Skole	Umove	2.476	4
173-176, 180	Skole	Umove	3.166	5

Tabeloversigt over busruter i Ikast-Brande Kommune

DitoBus og Herning Bilen ville gerne forlænge deres kontrakter med 1 år, men for at undgå at skulle ud i et meget lille udbud i 2026 medtages deres 2 kontrakter i det samlede udbud.

Udbudsperiode og omfang

Ruterne udbydes med opstart af by- og lokalruter i juni 2025 og for skoleruterne i august 2025. Kontraktperioden bliver på 5 år, hvorefter der i 2030 bliver mulighed for at indgå i et større fælles udbud med andre kommuner, f.eks. kan ruterne udbydes med mulighed for brugte eller nye elbusser.

Udbuddet offentliggøres i juni måned med tilbudsfrist i oktober. I november forestår Midttrafik evalueringen af tilbuddene. Ikast-Brande Kommune skal tage politisk stilling til option(er) i samme periode. Midttrafik tildeler de nye kontrakter i december måned.

Teknik og Miljø har opdateret antallet af kørselsberettigede elever inkl. 10. klasses-elever, disse opgørelser for kommunen som helhed er sammenholdt med de nuværende skole- og lokalruter. Analysen viser behov for at udbyde samtlige ruter igen, da kørselsgrundlaget er tilstede for dette.

Den kommende køreplan for by- og lokalruter samt skoleruter forventes stort set at blive identisk med den nuværende. Den endelige køreplan skal fastlægges i første halvdel af 2025, efter der er indgået kontrakt med de kommende busselskaber i december 2024. Her bliver der mulighed for at supplere køreplanen med flexbusser, hvor det kan være relevant, eller som et alternativ.

Det har vist sig at rute 191 (Brande-Ejstrupholm-Nr.Snede) er meget svagt benyttet. Der er 0-3 passager med på turene i en stor bus. Strækningen fra Ejstrupholm til Nr. Snede er betjent af rute 116 (regional-betalingsrute). Strækningen Brande-Ejstrupholm betjenes i forvejen af rute 189 – dog på andre tidspunkter end rute 191. Ved at nedlægge ruten kan der spares 1 bus og 1000 køreplantimer. Ruten kan erstattes af flexbuskørsel (kunden skal ringe mindst 1 time før afgang med samme pris som ved alm. buskørsel).

Alternativt kan der laves flexbuskørsel på strækningen mellem Brande til Ejstrupholm og retur. Der er 0-2 passagerer på strækningen. På strækningen mellem Ejstrupholm-Nr. Snede og retur er der gode forbindelser med rute 116.

Midttrafik har undersøgt passagertal for aftenafgange på de skoleruter, der betjener ungdomsskoler, hvilket vil sige rute 170 og 192. Der findes ikke passagerdata for vintermånederne, hvor passagertallet er størst, men data fra uge 40 og 41 i 2023 viser, at der i snit er under 2 passager med på hver rute.

Der er også lokalruter, der betjener ungdomsskoler. Rute 189, som er en lokalrute, der også betjener ungdomsskoler om aftenen, har haft under 1 passager i snit pr. afgang fra september til december 2023 (uge 42 fraregnet). Ungdomsskolen har allerede overfor Midttrafik opsagt kørslen på rute 189 og 190 (aftenkørsel fra Brande–Blåhøj) med elever om aftenen og dermed fjernet en del af det i forvejen spinkle passagergrundlag.

Teknik og Miljø anbefaler derfor, at udvalget drøfter behovet for at stille kollektiv buskørsel til rådighed om aftenen til ungdomsskolerne på rute 170, 189 og 192, og i stedet udbyde aftenkørslen som en option i udbuddet. Det er ganske enkelt for dyrt et tilbud til meget få passagerer, ligesom det miljømæssigt ikke er hensigtsmæssigt at køre busser uden større passagergrundlag.

Udbudskriterier

De nuværende busser på ruterne kører alle med almindelig diesel. Der er ikke mulighed for at overgå til elbusser (skal bestilles minimum 2 år før kontraktstart).

Midttrafik anbefaler derfor, at kravet til by- og lokalruter er dieselbusser med Euronorm 6, og at alderen maks. må være 12 år. For skoleruter bliver kravet Euronorm 6 med option for denne, alderen må maks. være 15 år. For begge indsættes option på HVO-biodiesel.

For by- og lokalruter bliver der tale om en laventré bus, hvor forreste del af busserne er lavgulv med klapsæder på flexarealet, til gavn for gangbesværede med rollator. Der bliver også krav om automatisk kørestolsrampe.

De med gult markerede felter i bilaget kan blive justeret af Midttrafik før udbuddet, eller afventer licitationsresultatet.

Udvalget har følgende muligheder:

1. At fastholde de allerede udbudte specifikationskrav, der er i overensstemmelse med Midttrafik's anbefalinger.
2. At komme med forslag til ændringer til dette - f.eks. krav til passagerkapacitet og euronorm
3. At nedlægge rute 191 (Brande-Ejstrupholm-Nr. Snede). Ruten kan erstattes af flexbuskørsel (kunden skal ringe mindst 1 time før afgang)
4. Alternativt kan der laves flexbuskørsel på strækningen mellem Brande til Ejstrupholm og retur.
5. At nedlægge ungdomsskoleruterne (rute 170, 189, 190 og 192) pga. få passagerer, men med mulighed for at udbyde aftenkørslen som en option i udbuddet.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

UDKAST Nøgleoplysninger - MT71 Pakke 1 - Ikast Brande by- og lokalruter

UDKAST Nøgleoplysninger - MT71 Pakke 2 - Ikast Brande skoleruter

Tildsplan Ikast-Brande By-, Lokal og Skoleruter

Punkt 7: Entré på Klosterlund Museum

19.03.11-A00-1-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 4:

Anbefales.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller, at

- styrelsen for Museum Midtjylland fremover kan beslutte at opkræve entré for voksne ved besøg på Klosterlund Museum, beløbsmæssigt på niveau for tilsvarende museer i området
- grupper og medlemmer af andre museumsforeninger kan få rabat
- medlemmer af Museum Midtjyllands støtteforening har gratis adgang
- børn og unge under 18 år har gratis adgang.

Sagsfremstilling

Kulturministeren er i igangværende forhandling med Folketingets partier om ny museumslov og – reform.

I 2023 udkom en museumsreform-rapport 'Anbefalinger til en reform af de statsanerkendte museers opgaver og tilskud', hvor der blandt andet er fokus på de statsanerkendte museers indtægtsgrundlag, herunder entréindtægter, som et parameter for størrelsen af statstilskuddet til de enkelte museer.

Det er blandt andet med denne baggrundsviden og forventninger til fremtidens statstilskud, at Museum Midtjylland ønsker at styrke entréindtægten ved at kunne opkræve entré for voksne besøgende på Klosterlund Museum.

Museet ønsker samtidig at forbedre serviceoplevelsen ved både at udvide åbningstiden og tilbyde flere arrangementer på Klosterlund Museum.

De forestiller sig en entrépris på omkring 60 kr. for voksne og 50 kr. for pensionister. Ud fra udstillingsareal og udstillingernes kvalitet virker det for nuværende passende. Entréen på Tekstilmuseet i Herning er pt. 75. kr for voksne og 60 kr. for pensionister. På Herningsholm Museum er prisen 50 kr. for voksne og 30 kr. for pensionister. Frilandsmuseet Herning er pt. gratis, men der er kun åbent på torsdage med tre timer i vinterperioden og i sommerperioden fem timer ugentligt. Det er vigtigt, at entépriserne kan tilpasses udviklingen, hvis der kommer forbedringer og udvidelse af faciliteterne, da flere faciliteter, kræver større vedligehold.

Hvis museet i 2021 havde taget entré på 60 kr. pr. voksen og 50 kr. pr. pensionist, ville det have betydet en indtægt på 157.000 kr.

2021 er alene taget som et eksempel, da det er et gennemsnitligt år med omkring 7.000 gæster.

Museet ønsker primært at benytte entréindtægter til at udvide antallet af åbningstimer. Det nuværende antal åbningstimer er dels afhængige af økonomi, dels sæsonafhængige.

Museet oplever, at der er en del gæster, som tager i døren uden for åbningstiden, hvis de ikke har undersøgt åbningstiderne på forhånd. Derfor vurderes det, at besøgstallet – især i sommerhalvåret – vil stige proportionalt med åbningstiden. Klosterlund Museum forventer fortsat at have forskellige sommer- og vinteråbningstider. Da museet er et udpræget sommermuseum, vil midlerne især blive brugt til at booste antal åbne timer i sommerperioden, ligesom sommerperioden, der løber fra 1. juni til 31. august vil blive udvidet.

Ud fra brugerdata på museet er det registreret, at søgningen i sommerperioden begynder i april-maj og fortsætter til starten af september.

Ud over at holde museet åbent i flere timer, vil den øgede indtægt også blive kanaliseret over i at skabe flere aktiviteter. Her vil en øget satsning på udvidet åbningstid i ferierne give flere gæster. Museet oplever også, at arrangementer i ferierne kan øge det generelle besøg i tiden før og efter arrangementet, da det øger museets generelle synlighed.

Det er vigtigt for Museum Midtjylland, at øgede indtægter ikke blot går til at holde museet åbent. Det er vigtigt at lave arrangementer og aktiviteter, der rækker ud til brugergrupper, som ikke er vant til at bruge museet.

Nationalmuseet har foretaget en undersøgelse af deres ikke-brugere. De blev spurgt, hvad der afholder dem fra at gå på museum. Her kom det frem, at den største barriere for at bruge et museum er, at folk er bange for at få en dårlig oplevelse. De fleste kommer på museet sammen med andre – det kan være børn, børnebørn eller udenbys gæster. Og her er det en vigtig faktor, at gæsterne føler sig sikker på, at de får en god oplevelse sammen. Prisen kommer først på en fjerde-plads, når man spørger, hvorfor folk ikke kommer på museum.

De fleste museer oplever en stor stigning af gæster, når de indfører gratis adgang. Det var eksempelvis tilfældet for Nationalmuseet, da de i 00'erne indførte gratis entré. Med tiden flader besøgstallet dog ud, og Nationalmuseet er da også gået tilbage til at tage entré. Det er også synligt på Museum Midtjylland. Da der i 2011 blev indført gratis entré, gav det en umiddelbar forøgelse af antallet af gæster, som dog derefter faldt stødt. Derimod viser en gennemgang af museets besøgstal, at det er andre tiltag, som nye udstillinger eller arrangementer og aktiviteter, der får flere til at søge museet.

Museum Midtjylland indgår i Den Nationale Brugerundersøgelse og kan se i kommentarerne i brugerundersøgelserne, at en god andel respondenter vælger at fremhæve, at de gerne havde betalt for oplevelsen, selv om de ikke bliver forespurgt om dette i spørgeskemaet. Museet ved fra Tekstilmuseet, at private grupper og busselskaber lader til at finde det naturligt, at den tilbudte 'pakke' med guidet tur, kaffe/kage også indbefatter en entrébetaling.

For de lokales vedkommende, som måske kan miste en mulighed for at komme gratis på museet, har museet en meget stor og aktiv støtteforening, som har omkring 200 medlemmer i nærområdet. Disse har i forvejen gratis adgang til museet. Foreningens kontingent er 100 kr. for en person, mens man for 150 kr. kan få et 1+1 medlemskab, som giver adgang med en gæst

Budgetmæssige konsekvenser

Eventuelle entréindtægter tilfalder Museum Midtjylland.

Bilag

Anbefalinger til en reform af statsanerkendte museers opgaver og tilskud

Besøgstatsstatistik 2008-2023 for KLM og VPS

Besøgstal fordelt på året Klosterlund Museum 2022 og 2023

Punkt 8: Forslag til politisk mødeplan for 2025

00.22.04-P00-1-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Borgmesteren indstiller, at

- mødeplan for 2025 godkendes.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet forslag til mødeplan for 2025, der er vedlagt som bilag.

Der er planlagt 9 møder i hvert fagudvalg. Der er planlagt 10 møder i Økonomi- og Planudvalget og 9 møder i Byrådet i løbet af 2025.

Udgangspunktet for arbejdet med tilrettelæggelsen af møderne i 2023 er følgende:

- Alle møder i fagudvalgene afholdes onsdag i "uge 1" - "Mødeonsdag"
- Møder i Økonomi- og Planudvalget afholdes tirsdag i "uge 2".
- Byrådsmøder afholdes mandag i "uge 3".
- Uge 7 og uge 42 og hele juli er mødefri.

Der afholdes budgetorienteringsmøde den 22. maj 2025 samt budgetseminar den 10.-11. september 2025.

Det vedlagte forslag til mødeplan tilrettes efterfølgende i forhold til beslutningen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Politisk mødeplan 2025 - UDKAST 1 (25.04.24)

Punkt 9: Engesvang Fremad - Engesvang - godkendelse af brugsretsaftale til opsættelse af hegn

82.16.00-P27-1-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der indgås en brugsretsaftale på de i aftalen beskrevne vilkår.

Sagsfremstilling

Engesvang Fremad ønsker at etablere et hegn langs boldbanerne i Engesvang. Længs boldbanerne mod syd løber Elbæk, og det er mellem bækken og boldbanerne, at hegnet skal opsættes. Dette for at forhindre, at bolde ender i bækken.

Idet hegnet skal placeres på Kommunens areal nødvendiggør opsætningen – foruden diverse bygge- og naturtilladelser – at der gives en brugsretstilladelse til arealet.

Kortudsnit: Hegnet langs idrætsanlæggets boldbaner er skitseret med røde streger (ej målfast). Elbæk er vist med lilla streg.

Administrationen har udarbejdet en brugsretsaftale. Aftalen træder i kraft ved underskrivelse og er gældende indtil den opsiges af en af parterne. Begge parter kan opsigte aftalen med 6 måneders varsel.

Aftalen er vederlagsfri.

Al etablering, vedligeholdelse, løbende udskiftning/reparation påhviler bruger.

Midlerne til selve hegnet er blevet bevilget i forbindelse med budgetforliget for 2024, hvor der blev afsat op til 381.000 kr. fra BKFU's anlægspulje under forudsætning af at foreningen selv erlægger 10 %.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Brugsretsaftale 3. maj 2024

Punkt 10: Bemærkninger til statens anden screeningsrunde for energiparker i Ikast-Brande Kommune

01.02.00-G01-67-22

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 3:

Anbefales.

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Byrådet fremsender bemærkninger og udfyldt spørgeskema til statens anden screeningsrunde for potentielle energiparker, som beskrevet i sagsfremstillingen, herunder at byrådet ikke ønsker at bakke op om en planlægning for de to screenede energiparker i kommunen.

Sagsfremstilling

Den 5. februar 2024 (pkt. 22) behandlede Byrådet statens første screening for potentielle energiparker. Plan- og Landdistriktsstyrelsen havde anmodet Byrådet om at indsende bemærkninger til de tre potentielle energiparker, der var udpeget i Ikast-Brande kommune. I den forbindelse besluttede Byrådet at bakke op om, at to af de screenede arealer bliver planlagt til energipark:

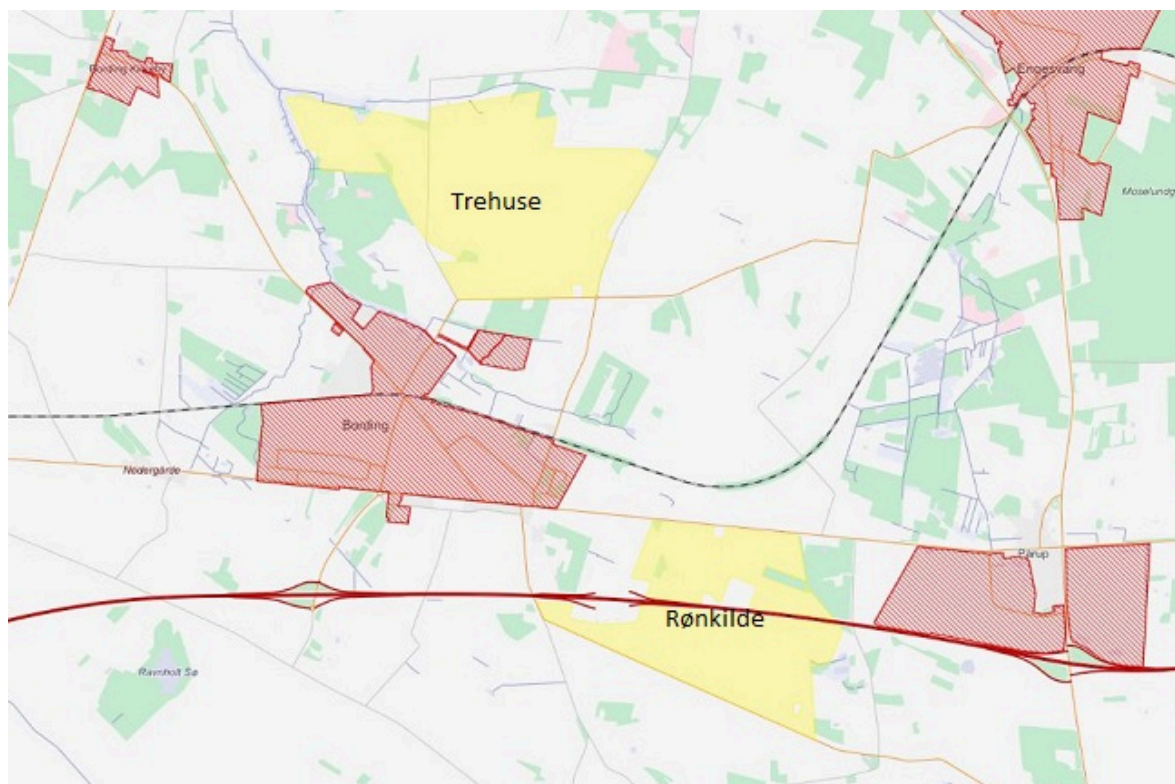
- "Ulkær Mose" - et 480 ha stort areal sydøst for Ikast (en del af arealet er omfattet af Byrådets vedtagne lokalplan for et vindmølleområde)
- "Uur Hedebrug" - et 280 ha stort areal sydvest for Isenvad.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har nu anmodet Ikast-Brande Kommune om at komme med bemærkninger til statens anden screeningsrunde for energiparker, hvor der er to indmeldte arealer i Ikast-Brande kommune:

- "Rønkilde" - et 149 ha stort areal mellem Bording og Pårup
- "Trehuse" - et 214 ha stort areal nord for Bording.

Der er tale om arealer/projekter, som er indmeldt til staten af projektudviklere. Arealerne fremgår af kortet herunder. Arealerne indgik også i de ansøgninger, som Ikast-Brande Kommune modtog, da Byrådet i 2022 efterlyste ansøgninger til planlægning for store solcelleanlæg i det åbne land. Byrådet fravalgte imidlertid begge ansøgninger af forskellige årsager. Årsagerne er uddybet længere fremme i sagsfremstillingen.

Teknik og Miljø anbefaler, at Byrådet af de samme årsager beslutter, at man ikke vil bakke op om at staten udpeger de screenede arealer til energiparker. Teknik og Miljø gør desuden opmærksom på, at Byrådets klimamål om CO2 reduktion vil kunne nås uden at realisere energiparkerne Rønkilde og Trehuse, da der bliver/vil blive planlagt for andre vedvarende energianlæg, som desuden har bedre placeringer.

Kortet viser med gult de screenede arealer for potentielle energiparker. Nord er opad.

De statsligt udpegede energiparker er en del af regeringens udspil "Klimahandling – sammen om mere grøn strøm fra sol og vind på land". Hovedformålet med energiparkerne er at fremme elproduktionen fra vedvarende energikilder ved at prioritere opstilling af vindmøller og solcelleanlæg set i forhold til andre interesser i afgrænsede geografiske områder i landet. Energiparkerne skal bidrage til at muliggøre en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030.

I november 2023 åbnede staten op for en ny indmeldingsrunde for yderligere arealer til potentielle energiparker. I alt blev 83 arealer indmeldt, herunder de to arealer i Ikast-Brande kommune. Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Energistyrelsen, Erhvervsstyrelsen og Miljøstyrelsen er nu ved at screene de 83 arealer. Denne gang har styrelserne valgt ikke at offentliggøre den statslige screening af de indmeldte arealer som en høring. Der vil blive udarbejdet forslag til bekendtgørelser med tilhørende miljøvurdering for de arealer, som skal udpeges til statsligt udpegede energiparker. I den forbindelse vil der blive gennemført en offentlig høring i mindst 8 uger efter de regler, som bliver fastsat i den kommende lov om statsligt udpegede energiparker på land.

Styrelserne er i dialog med kommuner og opstillere om screenede arealer. Teknik og Miljø har derfor i marts og april 2024 haft digitale, administrative møder med Plan- og Landdistriktsstyrelsen og andre styrelser om planmæssige bindinger på de to konkrete arealer i Ikast-Brande kommune og om statens udpegningsproces. Styrelsen forventer, at kommunalbestyrelsen forholder sig til arealernes eventuelle status som energipark inden udgangen af maj 2024. Ikast-Brande Kommune har modtaget et skema, som skal udfyldes for hvert screenet areal. Skemaet er vedlagt som bilag.

Styrelsen har meldt ud, at de gerne vil have politisk stillingtagen til:

1. Hvordan passer arealet ind i kommunens planlægning for VE?
2. Vurderer kommunen, at arealet er egnet til: Solcelleanlæg? Vindmøller? PtX? Tilknyttede virksomheder?
3. Er der særlige lokale udfordringer på arealet?
4. Ønsker kommunen planlægning for VE på arealet?
5. Ønsker kommunen, at staten udpeger arealet til energipark?
6. Ønsker kommunen selv at stå for lokalplanlægningen?
7. Ønsker kommunen, at staten overtager lokalplanlægningen?
8. Ønsker kommunen, at staten overtager miljøvurderingen og kommunens beføjelser efter naturbeskyttelsesloven?

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at planlægningen for en energipark svarer til planlægningen for vindmølleområder eller områder til solcelleanlæg. Planlægningen forudsætter for hvert område både et kommuneplantillæg, en lokalplan, en miljøvurdering af planforslagene og en miljøkonsekvensvurdering af det konkrete anlæg.

Teknik og Miljø anbefaler, at Byrådet i sin tilbagemelding til Plan- og Landdistriktsstyrelsen gør opmærksom på, at de to arealer indgik i de ansøgninger, som Ikast-Brande Kommune modtog i forbindelse med ansøgningsrunden om at planlægge for store solcelleanlæg i det åbne land. Teknik og Miljø udfylder svarkemaerne på baggrund af Byrådets beslutning og vedlægger det som bilag til brevet fra Byrådet. Se Teknik og Miljø's anbefalede bemærkninger til hvert af de screenede arealer længere nede i sagsbeskrivelsen.

Efter at styrelsen har modtaget tilbagemeldinger fra kommunerne, vil aftalekredsen bag klimaaftalen træffe endelig beslutning om, hvilke arealer i landet, der konkret skal udpeges til energiparker. Styrelsen gør opmærksom på, at der kan være arealinteresser, som først bliver afdækket i forbindelse med en eventuel planlægning for de konkrete arealer og miljøvurderingen af de konkrete projekter. Styrelsen forventer, at nogle af de udpegede arealer rundt om i landet bliver reduceret i areal eller evt. helt udgår i den fremadrettede proces, da udfordringerne med et givent areal kan vise sig at være for store, eller fordi kommuner allerede har igangsat planlægning for et givent areal.

Ikast-Brande Kommunes bemærkninger til det screenede areal ved Rønkilde

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at det screenede areal ved Rønkilde indgik i en projektansøgning, som Ikast-Brande Kommune modtog i efteråret 2022 i forbindelse med en ansøgningsrunde om at planlægge for store solcelleanlæg i det åbne land. Ikast-Brande Kommunes Byråd besluttede imidlertid på et møde i januar 2023, at man ikke ville planlægge for projektet, bl.a. fordi de planmæssige bindinger i området og mange naboer inden for 200 m gjorde andre projektansøgninger mere optimale at planlægge for.

Teknik og Miljø vurderede i forbindelse med ansøgningen i 2022, at der var nogle planmæssige udfordringer, herunder at

- arealets vestlige del er gennemskåret af en 400 kV luftledning i SV-NØ retning mod Engesvang
- projektet ikke i tilstrækkelig grad tog højde for vejbyggelinjerne omkring Herningmotorvejen
- den kommende hærvejsmotorvej forventeligt vil skære gennem en del af arealet
- de ovennævnte forhold forventeligt vil reducere solcelleanlæggets størrelse betydeligt
- der planlægges for nye erhvervsarealer i den vestlige del af Pårup. Solcelleanlægget vil kunne hindre tilstrækkelige udvidelsesmuligheder for erhvervsområdet i fremtiden
- der ligger 13 boliger inden for 200 m fra anlægget (to ejet af lodsejere, der skulle lægge jord til anlægget)
- projektudviklers ønskede synergi med de tre, gamle eksisterende vindmøller i området vil ikke kunne opnåes, da møllerne vil blive taget ned som et vilkår for at realisere det nærliggende vindmølleområde i Ulkær Mose.

Af ovennævnte grunde vurderer Teknik og Miljø, at arealerne ved Rønkilde ikke er velegnede til energipark. Derfor anbefaler Teknik og Miljø, at Byrådet melder tilbage til styrelsen, at man ikke ønsker at bakke op om en planlægning for arealerne til energipark.

Ikast-Brande Kommunes bemærkninger til det screenede areal ved Trehuse, Bording

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at det screenede areal ved Trehuse også indgik i en projektansøgning, som Ikast-Brande Kommune modtog i efteråret 2022 i forbindelse med en ansøgningsrunde om at planlægge for store solcelleanlæg i det åbne land. Ikast-Brande Kommunes Byråd besluttede imidlertid på mødet i januar 2023, at man ikke ville planlægge for projektet, fordi projektet i ringe grad levede op til planmæssige krav og mål samt politiske kriterier og indholdet i den politiske aftale om placering af vindmøller.

Teknik og Miljø vurderede i forbindelse med ansøgningen i 2022, at arealerne ved Trehuse ikke var optimale til det ansøgte projekt. Teknik og Miljø pegede på en række planmæssige udfordringer, herunder at

- anlægget rummer 5 vindmøller på op til ca. 125 meter. Da anlægget ville blive placeret ca 1 km øst for landsbyen Bording Kirkeby, vil vindmøllerne ikke kunne overholde den politiske anbefaling om en afstand på 12 x vindmøllehøjden til nærmeste by eller landsby
- den krævede beplantning mod syd, langs Christianshedevej, ville blive meget lang og dominerende i landskabet
- i kommuneplanen er det meste af arealet udpeget som områder til fælles biogasanlæg og store husdyrbrug
- en del af områdets nordøstlige hjørne er berørt af en gastransmissionslinje og den sydlige del af området er gennemskåret af et af Energinets 150 kV el-kabeltracéer
- der var ikke udarbejdet visualiseringer, der underbyggede ansøgningens beskrivelser og antagelser
- generelt oplevedes ansøgningen som noget mangelfuld i forhold til Byrådets beskrevne kriterier for ansøgning
- der var ved ansøgningstidspunktet 9 beboelser, udover lodsejers egen, inden for 200 m af solcelleanlægget
- projektudvikler havde ikke været i dialog med naboerne, før indsendelse af ansøgningen.

Af ovennævnte grunde vurderer Teknik og Miljø, at arealerne ved Trehuse ikke er velegnede til energipark. Derfor anbefaler Teknik og Miljø, at Byrådet melder tilbage til styrelsen, at man ikke ønsker at bakke op om en planlægning for arealerne til energipark.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om man ønsker at fremsende bemærkninger og udfyldt spørgeskema til statens screening af potentielle energiparker, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Sagens økonomi

I følge loven om fremme af vedvarende energi skal opstillere af vedvarende energianlæg betale et beløb pr. MW, de opstiller, til en Grøn Pulje i den kommune, hvor anlægget er placeret. Beløbet fastlægges efter hvilken type anlæg, der er tale om. For større solcelleanlæg på terræn ligger beløbet på 40.000 kr. pr. MW. For landvindmøller ligger beløbet på 125.000 kr. pr. MW. Beløbet skal indbetales til kommunens grønne pulje senest 14 hverdage efter, at den første producerede kilowatt-time er produceret på anlægget. Grøn Pulje administreres af kommunerne.

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at såfremt et aktuelt lovforslag i Folketinget bliver vedtaget, bliver beløbene som opstillerne skal indbetale øget væsentligt: 125.000 kr. pr. MW for solcelleanlæg og 313.000 kr. pr. MW for landvindmøller. Lovforslaget forventes vedtaget 1. juli 2024.

Ikast-Brande Kommunes byråd har i 2021 udarbejdet retningslinjer for ansøgninger til Grøn Pulje, herunder fordelingen af midler. På Byrådets møde i april 2024 besluttede man at invitere Landdistriktsrådet og andre relevante parter til et dialogmøde om Byrådets udkast til kriterier for fordeling af puljens midler og ansøgningsprocedure. Først derefter vil Byrådet tage endelig stilling til fordelingskriterier og ansøgningsprocedure.

Plan- og lovgivningsmæssige forhold

Planlægningen for en energipark skal opfylde lovkravene i planloven og miljøvurderingsloven. Planlægningen forudsætter både et kommuneplantillæg, en lokalplan, en miljøvurdering af planforslagene og en miljøkonsekvensvurdering af konkrete anlæg.

Det er forventet, at der skal laves ny lovgivning for at kunne realisere de statsligt udpegede energiparker. Der vil blive udarbejdet forslag til bekendtgørelser med tilhørende miljøvurdering for de arealer, som skal udpeges til statsligt udpegede energiparker.

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at der for nylig har været et udkast til lovforslag om statsligt udpegede energiparker i høring. Lovforslaget udmønter den politiske aftale: ”Klimaaf tale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023 – Rammevilkår til fremme af VE-udbygningen på land”. Lovforslaget tager udgangspunkt i, at etablering af energiparker er en væsentlig samfundsinteresse, der kan tillægges en særlig og større vægt i forhold til andre anvendelses- og beskyttelsesinteresser. Derfor er der i lovforslaget også forslag til ændringer i en række love for at give bedre vilkår for at opstille vindmøller, solcelleanlæg og tilknyttede anlæg i en udpeget energipark. Med loven får statsligt udpegede energiparker særlige vilkår, der bl.a. lemper hensyn til arealbeskyttelse og dermed gør det nemmere og hurtigere at få tilladelser og dispensationer til opstilling af vedvarende energi, herunder i forhold til placering af PtX-anlæg og virksomheder i tilknytning til energiparkerne. Den foreslåede lov vil desuden sikre de respektive ressortministre mulighed for - i sager, der vedrører eller i øvrigt er af betydning for energiparkens realisering – at overtage kommunens beføjelser efter henholdsvis planloven, miljøvurderingsloven, naturbeskyttelsesloven, miljøbeskyttelsesloven og museumsloven. Den relevante ressortminister kan efter anmodning fra kommunalbestyrelsen og i øvrigt i særlige tilfælde beslutte at overtage kommunalbestyrelsens beføjelser. Det forventes, at lovændringerne træder i kraft 01-07-2024.

Udvalget har blandt andet følgende muligheder

1. at afvise udpegning af de to energiparker og fremsende udfyldt skema og bemærkninger, som beskrevet i sagsfremstillingen
2. at afvise udpegning af de to energiparker og fremsende andre eller yderligere bemærkninger, end beskrevet i sagsfremstillingen
3. at bakke op om udpegning af de to energiparker og fremsende udfyldt skema og bemærkninger
4. at afvise at fremsende bemærkninger.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Spørgeskema til kommunalbestyrelse april 24

Punkt 11: Endelig vedtagelse - Kommuneplantillæg nr. 42 og Lokalplan nr. 461 - Erhverv, Herningvej, Brande

01.02.05-P16-7-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Udviklings- og Erhvervsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 7:

Anbefales.

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Tillæg nr. 42 til Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 vedtages endeligt med de ændringer, der er anbefalet i sagsfremstillingen
- Lokalplan nr. 461 vedtages endeligt med de ændringer, der er anbefalet i sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte på mødet den 18. december 2023 (pkt. 10) forslag til Kommuneplantillæg nr. 42 og Lokalplan nr. 461 Erhverv, Herningvej, Brande. Planforslagene var i offentlig høring i perioden fra den 21. december 2023 og frem til den 22. februar 2024. Høringsperioden er nu overstået, så Byrådet kan beslutte, om planerne skal vedtages endeligt.

Formålet med kommuneplantillægget og lokalplanen er at muliggøre, at virksomheden KMC i Brande kan udvide med en kontor- og lagerbygning i en højde på op til 25 meter. En del af udvidelsen ligger uden for den nye lokalplans område, men er allerede mulig med den gældende lokalplan. Virksomheden har opkøbt alle boliger inden for lokalplanens område og ønsker at bruge planområdet til en udvidelse af virksomheden.

Virksomheden KMC er i øjeblikket omfattet af Lokalplan nr. 333, der udlægger lokalplanområdet til erhverv med en maksimal, generel bygningshøjde på 20 meter, og en tilladt højde på op til 35 meter for spraytårne og op til 40 meter for siloer. Da KMC ønsker at udvide virksomhedens areal uden for afgrænsningen af den gældende Lokalplan nr. 333 og opføre en lagerbygning på op til 25 meter i højden, skal der vedtages en ny lokalplan nr. 461, der giver mulighed for det ønskede.

Planområdets arealer mod Herningvej er ikke omfattet af nogen lokalplan i dag, men er i Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 udlagt som del af et boligområde i rammeområde nr. 13.B4.3. Den resterende del af planområdet er omfattet af et større rammeområde nr. 13.E3.12, der er udlagt til erhverv og omfatter det nuværende erhvervsområde ved KMC. Virksomheden ønsker, at boligområdet også bliver udlagt til erhverv. Det er derfor nødvendigt at vedtage et kommuneplantillæg nr. 42, for at overføre en del af rammeområde nr. 13.B4.3 og en del af rammeområde nr. 13.E3.12 til

et nyt rammeområde nr. 13.E3.13. Det nye rammeområde nr. 13.E3.13 bliver udlagt til erhverv i overensstemmelse med bestemmelserne i Lokalplan nr. 461. Kommuneplantillægget giver således mulighed for at opføre bebyggelse på op til 25 meter i det nye rammeområde, men bygninger ud mod Herningvej må kun være op til 10 meter. Den nye ramme vil herefter få samme afgrænsning som den nye Lokalplan nr. 461. Ligeledes bliver kommuneplanens retningslinje for erhvervsområder forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder revideret, så den omfatter det nye rammeområde nr. 13.E3.13.

Lokalplan nr. 461 rummer to delområder. Delområde 1 omfatter det område, hvor en del af den nye lagerbygning ønskes opført, og tillader en bygningshøjde på op til 25 meter, og virksomhedsaktivitet op til miljøklasse 4. Delområde 2 omfatter arealet nærmest Herningvej og tillader kun en maksimal bygningshøjde på 10 meter og virksomhedsaktivitet op til miljøklasse 2 af hensyn til boligerne syd for Herningvej. De to delområder rummer derudover tilsvarende bestemmelser, som gælder for delområde 1 og 2 i den eksisterende Lokalplan nr. 333, så der for virksomheden er en kontinuitet i bestemmelserne om udstykning, belysning, parkering, bebyggelsens ydre fremtræden mm. Blandt disse bestemmelser er også en byggelinje langs Herningvej på 17,5 meter fra vejmidte, som fortsat skal respekteres.

Lokalplanens område er markeret med rød prikket linje, delområderne er markeret med gul streg og røde numre. Husnumre er skrevet med sort. Nord er opad.

Virksomheden KMC har arbejdet videre med deres byggeplaner, siden planforslagene blev offentliggjort. Teknik og Miljø har derfor modtaget nye illustrationer, som er opdaterede i forhold til dem, der fremgik af lokalplanforslaget. Bl.a. har KMC i høringsperioden delt en opdateret illustrationsplan på et nabomøde, som efterfølgende er bearbejdet for at optimere læsbarheden i lokalplanens redegørelse. Ændringerne har ikke indvirkning på lokalplanens bestemmelser eller kortbilag.

De nye illustrationer fremgår herunder:

Seneste illustrationsplan fremsendt af virksomheden KMC, som indsat i lokalplanen.

Opdateret visualisering indsendt af virksomheden KMC, visende det nye byggeri set fra Herningvej mod sydøst.

Opdateret visualisering indsendt af KMC, visende facaden mod Herningvej. Den høje lagerbygning ses tilbagetrukket, centralt i illustrationen.

Indsendte høringssvar og vurdering af høringssvarene

Høringsperioden er nu overstået, og der er indkommet to høringssvar. Begge høringssvar er fra én genbo på Herningvej.

Teknik og Miljø vurderer, at høringssvarene ikke giver anledning til ændringer i kommuneplantillægget og/eller lokalplanen. Teknik og Miljø har gennemgået høringssvarene i et høeringsnotat, som udgør et bilag til dagsordenpunktet. Det fremgår desuden af notatet, hvordan Teknik og Miljø vurderer høringssvarene.

Indsigelserne omfatter bl.a. emner som terrænregulering, øget tung trafik, støj, støv, genskin, visuel påvirkning mm. Der er foretaget en miljøscreening af planen, og der forventes ikke at være væsentlige påvirkninger af omgivelserne som følge af planlægningen. I høeringsnotatet fremgår det bl.a., at der ikke forventes mere tung trafik, end der er i dag med 32 transporter fordelt på to indkørsler til området. Indsigelser mod industriområdets placering hvor der i dag er boliger, besvares med, at KMC er en produktionsvirksomhed af national interesse, med behov for at udvide det eksisterende erhvervsområde, men at der er opmærksomhed på boligområdet. Derfor er området ud mod Herningvej i lokalplanen fastlagt til erhverv, der kun påvirker omgivelserne i ringe grad, og ville kunne indplaceres i områder tæt på boliger. I delområdet ud mod Herningvej, kan der opføres bygninger i op til 10 meter, inklusiv terrænregulering. Til sammenligning er eksisterende bolig på Herningvej 20 ca. 8,5 meter. Ønske om compensation for den visuelle påvirkning, kan ikke imødekommes, da planlægning ikke medfører erstatning. Planlægningen er i miljøscreeningen vurderet til, ikke at medføre væsentlig påvirkning, og hindrer endvidere ikke fortsat lovlig anvendelse.

Ændringer i forhold til lokalplanforslaget

I forhold til det offentliggjorte lokalplanforslag anbefaler Teknik og Miljø, at der i den endelige lokalplan bliver foretaget følgende ændringer:

- Redaktionelle rettelser i lokalplanens redegørelse vedr. Bilag IV arter, da der er foretaget yderligere undersøgelser for flagermus i lokalplanområdets boliger. Da planforslagene blev sendt i offentlig høring, ønskede KMC ikke at nedrive alle boligbygninger, men nu ønsker KMC alle boliger nedrevet for at kunne realisere deres byggeønsker. Der er ikke fundet flagermus i bygningerne, så de kan godt rives ned.
- Visualiseringer og illustrationsplan i lokalplanens redegørelse er opdateret med det nyeste skitse materiale fra KMC. Det nye skitsemateriale medfører ikke ændringer i lokalplanens bestemmelser eller kortbilag.

Ændringer i forhold til forslag til kommuneplantillægget

I forhold til det offentliggjorte forslag til kommuneplantillæg anbefaler Teknik og Miljø, at der i det endelige tillæg bliver foretaget følgende ændringer:

- Redaktionelle rettelser i kommuneplantillæggets redegørelse vedr. Bilag IV arter, da der er foretaget yderligere undersøgelser for flagermus i lokalplanområdets boliger.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om Kommuneplantillæg nr. 42 og Lokalplan nr. 461 kan blive vedtaget endeligt med de anbefalede ændringer.

Planlægnings- og lovgivningsmæssige forhold

Kommuneplanen er en 12-årig plan, som sammenfatter den overordnede arealanvendelse og bebyggelsesforhold i kommunen og sætter rammerne for al lokalplanlægning. Hvis Byrådet ønsker at gennemføre en planlægning, der ikke er i overensstemmelse med den gældende kommuneplan, skal byrådet enten vente til revisionen af kommuneplanen eller vedtage et tillæg til kommuneplanen. Tillægget skal ændre kommuneplanen, så der bliver overensstemmelse med den ønskede, nye planlægning. Kommuneplanen er ikke direkte bindende for borgerne. Byrådet har dog pligt til at virke for kommuneplanens gennemførelse. Byrådet kan ikke meddele tilladelse eller stille vilkår på baggrund af en kommuneplan. Byrådet kan derfor heller ikke dispensere fra kommuneplanen.

En lokalplan er en fysisk plan, der fastlægger de fremtidige forhold inden for lokalplanens område. Byrådet kan gennem lokalplanen fastlægge juridisk bindende bestemmelser for, hvordan arealer, nye bygninger, beplantning, veje, stier m.m. skal placeres og udformes inden for lokalplanens afgrænsning. Lokalplanen indebærer ikke handlepligt, men ejere og brugere af en ejendom skal i forbindelse med nyt byggeri og anlæg overholde planens bestemmelser. En lokalplan er ikke til hinder for, at eksisterende lovlige forhold kan fortsætte som hidtil. En lokalplan må ikke være i uoverensstemmelse med kommuneplanen.

Lokalplanen er udarbejdet efter Planlovens § 13 men er ikke i overensstemmelse med Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033. I lokalplanen er der redegjort nærmere for anvendelse, udstykning, placering og udformning af ny bebyggelse og parkeringsarealer.

En del af arealerne er i Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 udlagt til boligområde, mens resten af planområdet er en del af et større rammeområde, der er udlagt til erhvervsområde. De ønskede ændringer i planområdet er ikke i overensstemmelse med de eksisterende rammebestemmelser eller retningslinjer for området. Derfor skal der efter Planlovens kap. 6 om Planers tilvejebringelse og ophævelse udarbejdes et tillæg nr. 42 til kommuneplanen, som ændrer plangrundlaget og muliggør den samlede udvidelse af virksomheden. Planområdet er omfattet af retningslinjer i Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033. Hele området er udpeget som en del af et værdifuldt kulturmiljø for Brande By, omfattende stationsbyens betydningsfulde bygninger samt byens gavlmalerier. Teknik og Miljø vurderer, at der ikke er kulturhistoriske værdier i planområdet og at de ønskede ændringer i området ikke vil forringe oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier i Brande. Det eksisterende erhvervsområde er omfattet af kommuneplanens retningslinjer for erhvervsområde forbeholdt produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder. Med endelig vedtagelse af kommuneplantillægget bliver hele planområdet omfattet af retningslinjen. I kommuneplanen er en lille del af planområdet ligeledes omfattet af kommuneplanens retningslinjer for detailhandelsstrukturen i Brande. De gældende retningslinjer giver mulighed for at etablere butikker til særligt pladskrævende varegrupper. Retningslinjen fastholdes uændret, så den del af planområdet, der hidtil har været et boligområde, ikke er omfattet af detailhandelsstrukturen.

Udvalget har følgende muligheder

1. at vedtage kommuneplantillægget og lokalplanen med de anbefalede ændringer
2. at vedtage kommuneplantillægget og lokalplanen med yderligere ændringer, som ikke kræver en fornyet planproces. Det vil sige, uden at ændre på planernes hovedformål eller ændre væsentligt i planernes øvrige indhold
3. at forkaste kommuneplantillægget og lokalplanen, fordi de ikke længere er i overensstemmelse med udvalgets ønsker for området.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Lokalplan nr. 461 - endelig

Kommuneplantillæg nr. 42 2021-2033

Høringssvar A og B

Høringsnotat

Punkt 12: Beslutning om foroffentlighed - Kommuneplanlægning

01.02.00-G01-27-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 15. maj 2024

Udviklings- og Erhvervsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 7:

Anbefales.

Beslutning fra Udviklings- og Erhvervsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 10:

Anbefales.

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- foroffentlighed i forbindelse med ny kommuneplanlægning fremover kun gennemføres i særlige tilfælde, som anbefalet i sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Sagen behandles sideløbende i Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget samt i Udviklings- og Erhvervsudvalget den 15. maj 2024.

Folketinget vedtog i december 2023 omfattende ændringer af planloven. Lovændringen trådte i kraft 1. januar 2024. Planlovsændringerne har medført, at man nu helt kan undlade at have en foroffentlighedsfase (debatfase), inden kommunalbestyrelser udarbejder og godkender forslag til kommuneplantillæg. Formålet med lovændringen er at give kommunalbestyrelser bedre muligheder for at arbejde med ændringer af kommuneplanen samt forenkle og effektivisere planlægningsprocessen. Det er således nu frivilligt at gennemføre forudgående offentlighed i forbindelse med forslag til ændringer af kommuneplanen, der ikke blev meldt ud i Planstrategien for kommuneplanlægningen.

Teknik og Miljø vurderer, at foroffentlighedsfasen kan undlades i mange tilfælde, da forslag til kommuneplantillæg altid skal i offentlig høring. Dermed har offentligheden stadig mulighed for at komme med indsigelser eller bemærkninger. Teknik og Miljø anbefaler dog at fastholde foroffentlighedsfaser i særlige tilfælde.

Indtil planlovsændringen kunne Kommuner kun undlade foroffentlighed, når ændringen allerede var skrevet ind i Planstrategien. Man kunne dog også undlade foroffentlighedsfasen, hvis der var tale om mindre ændringer i kommuneplanens rammebestemmelser eller uvæsentlige ændringer i kommuneplanens overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen. Hensigten med de tidligere regler i planloven var, at give offentligheden mulighed for at indsende ideer og forslag til planlægningen tidligt i planlægningsprocessen, det vil sige, før byrådet lagde sig fast på et bestemt planforslag, der ikke fremgik af Byrådets offentliggjorte Planstrategi.

Teknik og Miljø bemærker, at i dag er det Økonomi- og Planudvalget, der beslutter, om der skal igangsættes ny kommuneplanlægning for et areal og sendes et debatoplæg i foroffentlighed. Hvis der er tale om ny kommuneplanlægning i byer eller landsbyer, er der først en behandling i Udviklings- og Erhvervsudvalget. Handler det om ny kommuneplanlægning i det åbne land, er der som regel først en politisk behandling i Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget. I Ikast-Brande Kommune har der generelt været fastsat foroffentlighedsfaser på 14 dage ved ny kommuneplanlægning i byer og landsbyer, mens der har været foroffentlighedsfaser på 4 uger ved ny kommuneplanlægning i det åbne land. Primært fordi der var tale om større, tekniske anlæg, som f.eks. vindmølle anlæg og solcelleanlæg.

Teknik og Miljø vurderer, at det fremover kan være hensigtsmæssigt at undlade foroffentlighed, når de ønskede ændringer i kommuneplanen ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt. F.eks. når der er tale om arealer, der allerede er kommuneplanlagte, eller når der blot inddrages mindre arealer til by- eller landsbyudvikling. Det vil mindske ressourceforbruget i Teknik og Miljø og forkorte planlægningsprocessen til fordel for bygherrer/projektudviklere. Teknik og Miljø anbefaler dog, at Byrådet fastholder foroffentlighed og dermed inddragelse af offentligheden tidligt i planlægningsprocessen i disse tilfælde:

- når kommuneplantillæg inddrager større landbrugsarealer til ny byudvikling eller landsbyudvikling
- når kommuneplantillæg ændrer anvendelsen for større, kommuneplanlagte arealer
- når kommuneplantillæg giver mulighed for vedvarende energianlæg eller andre, større tekniske anlæg i det åbne land
- når kommuneplantillæg forudsætter miljøvurdering
- når administrationen vurderer, at der af andre årsager kan være behov for en foroffentlighed i forbindelse med nye kommuneplantillæg.

Teknik og Miljø vurderer, at de ovennævnte kommuneplanændringer kan medføre væsentlige ændringer for naboerne og evt. for nabokommuner. Plansagerne kan også være komplicerede og svære at gennemskue for naboerne, hvorfor der kan være behov for et informationsmøde allerede i foroffentlighedsfasen. Derfor finder Teknik og Miljø det hensigtsmæssigt at gennemføre foroffentlighed i de ovennævnte plansager.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om man fremover kun i særlige tilfælde vil gennemføre foroffentlighed i forbindelse med ny kommuneplanlægning.

Planlægnings- og lovgivningsmæssige forhold

Planlovens tidligere bestemmelse om foroffentlighed:

"§ 23 c. Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe forslag til ændringer af kommuneplanen, der ikke er truffet beslutning om i en strategi, der er vedtaget og offentliggjort efter reglerne i § 23 a. Før udarbejdelsen af sådanne forslag skal kommunalbestyrelsen indkalde ideer og forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet. Ved mindre ændringer i en kommuneplans rammedel, der ikke strider mod planens hovedprincipper, samt ved uvæsentlige ændringer i planens hovedstruktur kan kommunalbestyrelsen dog undlade at indkalde ideer og forslag m.v.

Stk. 2. Indkaldelsen af ideer og forslag skal indeholde en kort beskrivelse af hovedspørgsmålene i den forestående planlægning. Offentliggørelse skal ske i det register, som erhvervsministeren har oprettet i medfør af § 54 b. Offentligbekendtgørelse kan ske udelukkende digitalt. Kommunalbestyrelsen fastsætter en frist for afgivelse af ideer, forslag m.v."

Planlovens ændrede bestemmelse:

"§ 23 c. Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe forslag til ændringer af kommuneplanen, der ikke er truffet beslutning om i en strategi, der er vedtaget og offentliggjort efter reglerne i § 23 a."

Udvalget har følgende muligheder

1. Udvalget kan beslutte kun at gennemføre foroffentlighed i særlige tilfælde, som anbefalet i sagsfremstillingen
2. Udvalget kan fastholde foroffentlighed som den var inden lovændringen
3. Udvalget kan beslutte at sende sagen tilbage til Teknik og Miljø til fornyet behandling.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 13: Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej, Ikast - Trafikanalyse

05.13.00-G01-13-24

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Udviklings- og Erhvervsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 5:

Anbefales.

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- krydset Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej ombygges til signalreguleret firbenet kryds med ét ligeudgående spor på Jyllandsgade
- sagen oversendes til budgetforhandlingerne.

Sagsfremstilling

På mødet i Udviklings- og Erhvervsudvalget den 30. august 2023 (pkt. 8) behandlede udvalget en sag vedr. kapacitetsberegninger af en række større vejkryds i Ikast. I sagen blev der beskrevet hvordan kapaciteten i krydsene er på nuværende tidspunkt og i en fremtidig trafiksituation, hvor der er etableret nye bolig- og erhvervsområder i Ikast, og hvor den generelle trafik på vejene er steget.

Disse kapacitetsberegninger resulterede i, at Teknik og Miljø vurderede, at krydset Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej bør have højest prioritet. Udviklings- og Erhvervsudvalget besluttede derfor, at få udarbejdet en nærmere undersøgelse af hvilken fremtidig løsning, der skal vælges i krydset.

Teknik og Miljø har efterfølgende fået COWI til at udarbejde en trafikanalyse for krydset, hvor forskellige krydsudformninger er undersøgt. Trafikanalysen er vedhæftet som bilag.

Kapacitetsberegning

For hver trafikstrøm i et kryds er der beregnet en belastningsgrad, middelforsinkelse og kølængde, som samlet set bruges til at vurdere trafikafviklingen i krydset.

- Belastningsgrad (B): Belastningsgraden beskriver, hvor belastet en given trafikstrøm er i spidstimen. Nærmer belastningsgraden sig 1 er der risiko for utilfredsstillende trafikafvikling og i værste fald sammenbrud. Belastningsgraden skal gerne ligge under 0,8 for at være acceptabel.
- Middelforsinkelse (t): Middelforsinkelsen er et udtryk for den gennemsnitlige forsinkelse i sekunder pr. køretøj for en given trafikstrøm i spidstimen.
- Maksimal kølængde (n5%): 95%-fraktilen af kølængden anvendes som mål for den kritiske kølængde. Kølængden er angivet i antal køretøjer i spidstimen.

På baggrund af middelforsinkelsen i den enkelte trafikstrøm bliver der angivet et serviceniveau for trafikstrømmen ud fra nedenstående tabel:

Serviceniveau	Forsinkelsesbeskrivelse	Middelforsinkelse i sek. pr. køretøjer	
		Kryds med vigepligt eller rundkørsel	Signalreguleret kryds
A	Næsten ingen forsinkelse	≤ 10	≤ 10
B	Begyndende forsinkelse	11-15	11-20
C	Ringe forsinkelse	16-25	21-35
D	Nogen forsinkelse	26-50	36-60
E	Stor forsinkelse	51-70	61-100
F	Meget stor forsinkelse (Sammenbrud)	> 70	> 100

Figur 1: Definition af serviceniveau for vigepligts- og signalregulerede kryds

Trafikafviklingen vurderes at være uacceptabel i et kryds, hvis én eller flere trafikstrømme har serviceniveau F, eller hvis mindst to trafikstrømme har serviceniveau E.

Nuværende situation

I foråret 2023 blev der foretaget en kapacitetsberegning af den nuværende trafiksituation i krydset Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej.

Vejgren	Retning	Morgen				Eftermiddag			
		B	t	Service-niveau	n5%	B	t	Service-niveau	n5%
Jyllandsgade (N)	Venstre	0,03	6	A	0	0,02	6	A	0
	Ligeud	0,31	-	A	-	0,27	-	A	-
	Højre	0,01	3	A	0	0,01	3	A	0
Jyllandsgade (S)	Venstre	0,29	7	A	12	0,16	6	A	6
	Ligeud	0,31	-	A	-	0,31	-	A	-
	Højre	0,01	3	A	0	0,01	3	A	0
Uhregårds Allé	Venstre/ligeud/højre	0,32	16	C	12	0,66	32	D	36
Europavej	Venstre/ligeud/højre	0,16	30	D	6	0,24	20	C	12

Figur 2: Kapacitetsberegning i den nuværende situation (2023)

Kapacitetsberegningen viser, at trafikken i dag afvikles acceptabelt. Da der er planlagt udbygninger i området omkring Uhregårds Allé og Europavej, vil trafikken igennem krydset blive forøget i de kommende år. Der vil derfor være behov for at forbedre kapaciteten i krydset, for på sigt at kunne afvikle trafikken.

Kapacitetsanalyse

Kapaciteten i krydset Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej er undersøgt for følgende fremtidige krydsudformninger

- Rundkørsel

- Signalreguleret firbenet kryds (Uhregårds Allé og Europavej forlægges i forhold til hvordan de ligger i dag, så de fremover ligger lige overfor hinanden)
- Signalreguleret forsat kryds (Den nuværende geometriske udformning af krydset fastholdes, så Europavej og Uhregårds Allé fortsat ligger forskudt af hinanden)

For hvert løsningsforslag er den generelle trafik fremskrevet til år 2040 ligesom der er medtaget forventet trafik til fremtidige udbygninger af nye bolig- og erhvervsområder.

Rundkørsel:

Kapacitetsberegningerne viser, at en rundkørsel i 2040 ikke kan afvikle trafikken acceptabelt. I både morgen- og eftermiddagsspidsstimen afvikles flere trafikstrømme med serviceniveau F. En rundkørsel vurderes derfor ikke at være en egnet løsning, og er derfor ikke behandlet nærmere i trafikanalysen.

Signalreguleret firbenet kryds:

Ved denne løsning er der regnet med at krydset signalreguleres og Uhregårds Allé og Europavej bliver forlagt, så krydset bliver et firbenet kryds, hvor de to veje ligger lige overfor hinanden.

Vejgren	Retning	Morgen				Eftermiddag			
		B	t	Service-niveau	n5%	B	t	Service-niveau	n5%
Uhregårds Allé	Venstre/ligeud	0,05	48	D	1	0,74	71	E	9
	Højre	0,18	19	B	1	0,68	36	D	17
Jyllandsgade (N)	Venstre	0,07	30	C	1	0,04	39	D	1
	Ligeud	0,81	40	D	27	0,70	37	D	22
	Højre	0,28	41	D	6	0,30	36	D	7
Europavej	Venstre	0,04	50	D	1	0,66	89	E	6
	Ligeud/højre	0,10	50	D	1	0,59	60	D	8
Jyllandsgade (S)	Venstre	0,87	59	D	24	0,85	72	E	17
	Ligeud/højre	0,87	47	D	30	0,91	56	D	31

Figur 3: Kapacitetsberegning af signalreguleret F-kryds i 2040

Resultaterne viser, at et signalreguleret firbenet kryds i 2040 kan afvikle trafikken acceptabelt i morgenspidstimen, da trafikken afvikles med serviceniveau D eller bedre. Dog er belastningsgraden fra Jyllandsgade (S) i morgenspidstimen på 0,87, og dermed højere end der normalt vurderes acceptabelt.

I eftermiddagsspidsstimen afvikles trafikken ikke acceptabelt, da 3 trafikstrømme har serviceniveau E.

Da løsningen med et signalreguleret firbenet kryds ligger på grænsen i forhold til kapacitet, er der også lavet en beregning af et signalreguleret firbenet kryds hvis krydset udvides og hvis der etableres to ligeudgående spor på Jyllandsgade igennem krydset, som senere fletter sammen til ét kørespor igen.

Vejgren	Retning	Morgen				Eftermiddag			
		B	t	Service-niveau	n5%	B	t	Service-niveau	n5%
Uhregårds Allé	Venstre/ligeud	0,05	43	D	1	0,57	47	D	8
	Højre	0,15	12	B	5	0,54	22	C	14
Jyllandsgade (N)	Venstre	0,05	22	C	1	0,03	31	C	1
	Ligeud	0,53	34	C	14	0,50	38	D	12
	Ligeud	0,53	34	C	14	0,50	38	D	12
	Højre	0,51	57	D	6	0,50	49	D	7
Europavej	Venstre	0,04	45	D	1	0,46	58	D	5
	Ligeud/højre	0,10	44	D	1	0,46	45	D	8
Jyllandsgade (S)	Venstre	0,70	35	C	20	0,67	44	D	15
	Ligeud	0,55	35	C	15	0,66	43	D	16
	Ligeud/højre	0,59	36	D	1	0,66	43	D	1

Figur 4: Kapacitetsberegning af signalreguleret F-kryds med to ligeudgående spor på Jyllandsgade

Kapacitetsberegningen viser, at denne løsning vil kunne afvikle trafikken acceptabelt både i morgen og eftermiddagsspidsstimen i 2040.

Signalreguleret forsat kryds:

Der er også undersøgt muligheden for et signalreguleret forsat kryds, hvor man bevarer den nuværende geometriske krydsudformning, hvor Europavej og Uhregårds Allé ligger forskudt af hinanden, men hvor krydset signalreguleres.

Resultaterne af kapacitetsberegningerne viser, at krydset ikke kan afvikle trafikken acceptabelt, hvis der er ses på serviceniveauet, da to trafikstrømme i morgenspidsstimen ligger på serviceniveau E i krydset ved Uhregårds Allé. Udfordringen i det forsatte kryds er derudover kølængderne, hvor der f.eks. i det ligeudkørende spor på Jyllandsgade i krydset ved Uhregårds Allé vil være en beregnet kølængde på 25 køretøjer. Det betyder, at køen af de bilister, der kører i sydgående retning på Jyllandsgade, vil tilbagestuve forbi Europavej, og dermed spærre for udkørslen fra Europavej til Jyllandsgade.

På grund af udfordringerne med kølængder vurderer Teknik og Miljø, at dette ikke er en egnet løsning, og derfor er løsningen ikke undersøgt nærmere i trafikanalysen.

Konklusion på kapacitetsberegning

På baggrund af ovenstående kapacitetsberegninger vurderes løsningen med et signalreguleret firbenet kryds at være den bedste løsning i krydset Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej. Det er derfor denne løsning der arbejdes videre med i trafikanalysen. Et princip af denne løsning er skitseret på nedenstående figur.

Figur 5: Skitse af ombygning af krydset Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej til signalreguleret firbenet kryds

Følsomhedsanalyse med østvendte ramper ved Thomas Poulsens Allé

I trafikanalysen er der undersøgt hvilken betydning det vil have for krydset Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej, hvis der bliver etableret østvendte ramper til/fra motorvejen ved Thomas Poulsens Allé. Etablering af østvendte motorvejsramper forventes at reducere trafikken i krydset på følgende måde:

- 18% reduktion i fremtidig trafik fra Jyllandsgade (N) til Jyllandsgade (S) (mod motorvejen)
- 27% reduktion i fremtidig trafik fra Jyllandsgade (S) til Jyllandsgade (N), Uhregårds Allé og Europavej
- 63% reduktion i fremtidig trafik fra Uhregårds Allé til Jyllandsgade (S) (mod motorvejen)

Hvis der etableres østvendte motorvejsramper og krydset Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej ombygges til et signalreguleret firbenet kryds med ét ligeudgående spor, forventes kapaciteten i krydset at se således ud i 2040.

Vejgren	Retning	Morgen				Eftermiddag			
		B	t	Service-niveau	n5%	B	t	Service-niveau	n5%
Uhregårds Allé	Venstre/ligeud	0,05	39	D	1	0,47	38	D	8
	Højre	0,06	15	B	1	0,08	21	C	1
Jyllandsgade (N)	Venstre	0,07	27	C	1	0,05	35	C	1
	Ligeud	0,68	30	C	18	0,67	36	D	16
	Højre	0,40	44	D	5	0,32	31	C	6
Europavej	Venstre	0,03	40	D	1	0,56	67	E	5
	Ligeud/højre	0,09	39	D	1	0,64	57	D	7
Jyllandsgade (S)	Venstre	0,70	41	D	15	0,73	55	D	11
	Ligeud/højre	0,68	30	C	18	0,82	45	D	20

Figur 6: Kapacitetsberegning af signalreguleret F-kryds i 2040 ved etablering af østvendte motorvejsramper

Kapacitetsberegningen viser, at et signalreguleret firbenet kryds vil kunne afvikle trafikken acceptabelt i 2040, hvis der etableres østvendte motorvejsramper. I morgenspidstimen afvikles trafikken generelt med serviceniveau D eller bedre. I eftermiddagsspidstimen er der en enkelt trafikstrøm, som afvikles med serviceniveau E.

Trafiksikkerhed

Den nuværende udformning af krydset, som et forsat kryds er meget kompliceret med mange kørespor, svingbaner og skærende trafik. Desuden komplicerer den dobbeltrettede cykelsti krydset endnu mere. Ved en ændring af krydset til et signalreguleret firbenet kryds vil trafiksikkerheden ændres fra risiko for vigepligtsuheld til primært en risiko for bagdekollisioner og risiko for at trafikanter kører overfor rødt (oftest i trafiksvage perioder).

Da de ligeudkørende trafikstrømme i et signalanlæg skal afvikle meget trafik, vil cykeltrafikken på den dobbeltrettede cykelsti kunne afvikles i samme fase i signalanlægget, som den ligeudkørende trafik. Dermed har den dobbeltrettede cykelsti en fase, som kører konfliktfrit med den øvrige trafik. Dette er en fordel for cyklisterne sikkerhed. Hvis cykelstien ændres til enkeltrettede stier i begge sider af vejen, samtidig med at krydset signalreguleres, vil der være større risiko for højresvinguheld, da cyklisterne ved denne løsning reguleres sammen med bilisterne.

Det vurderes ikke at begrænse kapaciteten i krydset, at fastholde den dobbeltrettede cykelsti, da der skal afvikles så meget ligekørende trafik, og der dermed vil være lang grøntid for denne trafikretning.

Teknik og Miljø vurdering

På baggrund af trafikanalysen vurderer Teknik og Miljø, at den bedste løsning i krydset Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej er at ombygge krydset til et signalreguleret firbenet kryds, hvor den dobbeltrettede cykelsti opretholdes som i dag.

Løsningsforslaget hvor krydset ombygges til et signalreguleret firbenet kryds med to ligeudgående spor vil kunne afvikle mere ligekørende trafik, men vil samtidig også være dyrere at etablere og kræve mere areal. Da det er usikkert i hvor hurtigt de nye bolig- og erhvervsområder bliver etableret, og hvordan trafikken til disse områder fordeler sig på længere sigt, foreslår Teknik og Miljø at krydset i første omgang ombygges til et signalreguleret firbenet kryds med ét ligeudgående spor.

Fortsættes udbygningen i den sydlige del af Ikast på længere sigt, kan der etableres et ekstra ligeudgående spor på Jyllandsgade eller østvendte motorvejsramper for at forbedre kapaciteten i krydset.

Økonomi

Det vurderes, at det vil koste ca. 11,4 mio. kr. ekskl. arealerhvervelse at ombygge krydset til et signalreguleret firbenet kryds. Anlægsoverslaget er så højt, da det er nødvendigt at forlægge både Europavej og Uhregårds Allé. Det kræver samtidig, at der bl.a. etableres nyt vejafvanding. I overslaget er der ligeledes regnet med en usikkerhedsfaktor på 30%, da der på nuværende tidspunkt er flere ubekendte faktorer i projektet, som først bliver afklaret i forbindelse med en konkret projektering af krydset.

Teknik og Miljø foreslår, at projektet for ombygning af krydset Jyllandsgade/Uhregårds Allé/Europavej til signalreguleret firbenet kryds oversendes til Budget 2025.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen, da projektet foreslås oversendt til budgetforhandlingerne.

Bilag

Trafikanalyse Jyllandsgade-Uhregårds Alle-Europavej

Punkt 14: Dybdalsvej, Engesvang - Nedlæggelse af en del af vejareal

05.01.22-G01-2-22

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Udviklings- og Erhvervsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 12:

Anbefales.

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- vejstykket nedlægges.

Sagsfremstilling

Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 5. december 2017, at igangsætte proces for nedlæggelse af en del af Dybdalsvej, vist med rødt på nedenstående kort. Nedlæggelsen var i høring på kommunens hjemmeside i perioden 5. januar 2018 - 7. marts 2018, og der kom ingen indsigelser i forbindelse med høring. Sagen forelægges udvalget, da der formelt aldrig er truffet en beslutning om nedlæggelse.

Vejstykket gav på daværende tidspunkt adgang til et markareal, som kommunen efterfølgende har overtaget. Vejstykket er fjernet og lagt sammen med fodboldbanerne, men den matrikulære tilretning mangler at blive gennemført.

Lovgrundlag

Jf. Vejlovens § 15 er det kommunen, der beslutter hvilke veje, der skal være offentlige og hvilke, der skal nedlægges.

I forbindelse med nedlæggelsen af arealet skal der jf. vejlovens § 124 tages stilling til arealets fremtidige status. Jf. vejlovens § 127 vil kommunen frit kunne råde over det nedlagte areal.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 15: Hærvejen - handlingsplan

00.00.00-A00-26-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Udviklings- og Erhvervsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 9:

Anbefales.

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- udvalget godkender handlingsplanen for Hærvejen
- handlingsplanen oversendes til budgetforhandlingerne
- Nordea-Fonden inviteres på besøg i Ikast-Brande Kommune for at blive præsenteret for handlingsplanen.

Sagsfremstilling

En arbejdsgruppe med repræsentanter fra Museum Midtjylland, VisitHerning, lokalrådene i Nørre Snede og Engesvang samt Ikast-Brande Kommune har udarbejdet et forslag til en handlingsplan for en række indsatser på Ikast-Brande Kommunes stykke af Hærvejen. Handlingsplanens primære formål er at leve op til den kvalitetsstandard, som Udviklings- og Erhvervsudvalget godkendte på mødet den 24. januar 2024, punkt 12.

Målet med kvalitetsstandarden er, at:

- at sikre en høj kvalitet samt tryghed for brugerne i oplevelsen af Hærvejen og et niveau for faciliteter og services, der understøtter det daglige behov for toiletter og vand, pauser og ophold, overnatning, indkøb og bispising.
- sikre formidlingen af historiske steder og natur langs ruten
- tænke i udviklingen af større eller mindre oplevelser langs ruten – signaturoplevelser, som er en større natur-, historie- eller kulturoplevelse, der ligger ganske nær Hærvejen og som kan styrke vejens kernefortælling, brand og appel til vandrere og cyklister
- planlægge mikrooplevelser - f.eks. små hærvejsdepoter, lokale oplevelser, sjove stednavne, en hængekøje eller en bæk ved åen.

Høj kvalitet af ruten

Hærvejen i Ikast-Brande Kommune er kendetegnet ved meget lange stræk uden asfalt, og det er en høj kvalitet. Ruten går gennem skove, mellem marker, langs enge og langs søerne Rørbæk Sø og Bølling Sø. Det er en rute med en stedsspecifik naturkvalitet med glimt af et Danmark, som vi kender det fra guldaldermalerierne. Ruten er afgørende for de øvrige projekter, og fordi selve ruten er den primære attraktion, er det vigtigt at den bliver plejet, så den holder en høj standard.

Ikast-Brande Kommune har ét start/stop sted (knodepunkt), Nørre Snede. Her skal der være en række faciliteter, som dels opfyldes ved placeringen af start/stop stedet (Torvet) og dels ved, at Nørre Snede er udpeget til at få en udstillingsplads af Udvikling Hærvejen/Nordea Fonden. Når designet for skiltningen er besluttet, skal både vandre- og cykelruten skiltes på ny. Det kræver derfor udskiftning af skiltemateriale både på vandre- og cykelruten. Desuden skal kravene om f.eks. bænke og toiletforhold optimeres. Endelig skal kravene til drift og vedligehold samt at de nødvendige ressourcer sikres.

Formidling af historiske steder

Formidlingen langs ruten skal også forbedres. I rutegennemgangen påpeges det f.eks., at selv om ruten gennem Palsgård Skov forbi Boest Mose er meget varieret, når den oplevelsmæssigt ikke de store højder. Netop det område er både historisk og naturmæssigt et spændende område, hvilket bør formidles bedre. Også historien om Rørbæk Sø og dens betydning under 2. verdenskrig bør formidles bedre. Borgerne kan inddrages for at finde de små, gode historier samt en formidlingsmetode, der ikke nødvendigvis er ens langs hele ruten.

Signaturoplevelser

Signaturprojekter - De fem Stilheder og to Dialogrum (Hærvejstårnet og Klosterlund Museum) og på sigt Processionsvejen ved Boest - er på hver deres vis udvalgte udsigter til landskabet, som ruten går igennem.

Fem Stilheder og To Dialogrum er et projekt, som spænder mellem refleksion og formidling. Mellem indsigt og udsigt. Mellem stilhed og dialog. Vores Hærvejsprojekt er en invitation til den vandrende om at være i dialog med sin egen indre historie, og samtidig en invitation til at gå i dialog med den fælles historie, vi alle har rødder i. På ruten er Stilhederne invitationer til refleksion, og Dialogrummene invitationer til læring, udveksling og perspektivering.

De to dialogrum:

I Hærvejstårnet vil besøgende, efter tårnet er sat i stand, kunne opleve de forskellige liv/mennesketyper, som vandringsmanden har mødt gennem tiden omkring Nørre Snede.

I udsigtsetagen vil motiver på de store glaspartier placere de vigtigste historiske lokaliteter i landskabet. Motiverne ledsages af planchetekst, lytteposter, interaktive kikkerter eller VR-briller.

I den indvendige beholder vil det være muligt at lyssætte og projicere film eller gøre brug af hologramteknologi. Her ønsker vi at folde en række historiske fortællinger ud, med udgangspunkt i de forskellige mennesker, som den vandrende har kunnet møde gennem tiden i på netop dette sted. Den besøgende vil kunne møde bronzealderpræstinden, der opfordrer ham til at gå med i processionen og ofre til guderne i Boest Mose, jernalderfyrsten, der ruster sig mod for Romerriget i syd, pilgrimmen på vej til helligkilden, soldaterne i 1849 og 2. Verdenskrig og andre personer, som igennem historien har passeret vejknudepunktet i Nørre Snede ad Hærvejen.

Her vil også være udstillet enkelte genstande, som har relation til historierne knyttet til Hærvejen lige netop her.

Der ønskes en helhedsoplevelse af kultur og natur omkring Bølling sø med særlig fokus på børn og unge, som både rummer formidling i landskabet og har en række af de faciliteter, som hærvejsturister efterspørger.

Projektet består af en certificeret formidlingsrute (en Perle) rundt om hele søen og en udvidelse af faciliteterne ved Klosterlund Museum.

På Klosterlund Museum skal det gamle stuehus være et levende hus, som understøtter hærvejsvandrere og -cyklister behov i samarbejde med en række lokale interessenter, og som danner ramme kulturhistoriske oplevelser, som kun kan findes netop her.

I gårdens ene længe bliver en uudnyttet og uret overtaget inddraget som areal for en hærvejsudstilling og et udkigsrum.

Udstillingen skal spille sammen både med museets øvrige udstillinger og med udstillingsoplevelsen i Hærvejstårnet i Nørre Snede og forholde sig til fortidens nomader og andre vandrere på denne del af Hærvejen. Udstillingen skal også udfolde formidlingen af resultaterne fra museets kommende arkæologiske og forskningsmæssige satsning ved Ejstrupholm nær Hærvejen i projektet [UNDER PRES](#). Der er tale om et digitalt levendegørelseselement i form af animation eller 3D-visualiseringer med et let genkendeligt udtryk, som vil gå igen i både Hærvejstårnet og i Hærvejsudstillingen på Klosterlund og bidrage til en samlet oplevelse for vandrere, som besøger begge steder, hvad enten det er som to etaper på samme tur eller ved separate besøg.

Udenfor i skovbrynet etableres en lille ”stenalderstation”, hvor der vil være mulighed for at få en ganske særlig oplevelse.

De fem stilheder:

En ”Stilhed” er en markering af et sted i tilknytning til Hærvejen, hvor landskabet er særligt smukt, og der er (forholdsvis) stille i forhold til trafikstøj. Stilhederne ligger fordelt på Hærvejsstrækningen, og de er udformet forskelligt alt efter deres placeringen, men karakteristiske så sammenhængen mellem dem er tydelig. Som vandreren bevæger sig fra den ene Stilhed til den anden, begynder oplevelsen af at vandre i en meningsgivende ramme at åbenbare sig. Ikast-Brandes Hærvejsprojekt er derfor selve vandringen bundet op på de Fem Stilheder, spændt ud mellem de To Dialogrum.

Stilhederne foreslås at blive udformet af unge lovende og nyetablerede tegnestuer, medlemmer af et vækstlag etableret af arkitektskolen og støttet af Dreyer Fonden. Ved at benytte vækstlaget lægger projektet sig i forlængelse af den 60 år gamle tradition i kommunen: at støtte unge kunstnere og give dem en platform, hvor mennesker midt i deres dagligdag kan opdage dem, undres og inspireres. Stilhederne er tidløse billeder på materialeansvarlighed og nænsom tilpasning i naturen der, hvor de etableres.

Hærvejsprojektet kan tilknyttes et forskningsprojekt på Århus Arkitektskole.

Forslag til placering af de 5 stilheder:

- Rørbæk Sø
- Boest Mose
- Tæt på kommunegrænsen til Silkeborg Kommune
- Bølling Sø
- Skallerund Sø

Mikroprojekter

Ud over signaturprojekterne vil Ikast-Brandes Kommune løbende i samarbejde med borgerne gøre vandrere og cyklister opmærksom på de mange mikrooplevelser, der er på ruterne i Ikast-Brandes Kommune. Det kan f.eks. være mere opmærksomhed på eventyret om ”Sine Gåsepiges farlige rejse” i Nørre Snede, som findes på app’en Natureventyr, eller når tranen fouragerer ved Bølling Sø.

Økonomi

For at leve op til kvalitetsstandardens krav til vedligeholdelse af ruten anslås de årlige driftsudgifter at være ca. 95.000 kr.

	2025
	Samlet
Kvalitetsstandarden	1.156.112
Skiltning	241.056
Bænke - bord/bænkesæt	216.000
Opgradering af shelterplads	96.000
Formidling langs ruten	553.056
Mikrooplevelser	50.000
Signaturprojekter	30.404.763
Hærvejstårnet	14.958.750
Anlæg	12.143.750
Drift	
Formidling	2.815.000
Bølling Sø og Klosterlund	14.896.013
Certificering	619.214
Anlæg, incl. certificeringen	289.214
Drift	
Formidling	330.000
Klosterlund	14.276.799
Udearealer	515.000
Anlæg	11.591.799
Drift	
Formidling	2.170.000
De 5 stilheder	500.000
Anlæg (100.000 kr. pr. stk)	500.000
Drift	
Formidling	
Boest Mose (projektudvikling)	50.000
I ALT	31.560.875

De projekter, som Ikast-Brande Kommune bliver ansvarlig for, har en finansieringsgrad på 50%, dvs. kommunen skal selv erlægge 50%.

De projekter, som øvrige aktører, bliver ansvarlige for, har en variabel finansieringsgrad, dvs. der kan søges finansiering fra Nordea-Fonden, øvrige fonde og kommunen.

Til fondsmidler, som Ikast-Brande Kommune måtte modtage, skal tillægges 17,5 % fondsafgift.

Budgetmæssige konsekvenser

Der er ikke afsat midler til Hærvejsinitiativer i budgettet.

Bilag

Udkast til handleplan.pdf

Fem Stilheder og To Dialogrum i Ikast-Brande Kommune

Punkt 16: Ændringer af skoledistrikter i område Brande

17.00.00-A21-1-24

Beslutning

Et flertal af udvalget anbefaler sagen.

Et mindretal bestående af Lotte Stoltenborg kan ikke tiltræde nogen af de indstillede scenarier.

Behandlingsforløb

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 29. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 8:

Et flertal i udvalget bestående af Annette Mosegaard (C), Inge Dinis (A), Helle Mathiasen (V) og Thomas Østergaard (V) anbefaler indstillingen.

Et mindretal bestående af Rune Lyager (L) anbefaler at sende materialet i høring med henblik på en beslutning om scenarium 2.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller, at

- ændring af de nuværende skoledistrikterne i område Brande sendes i høring, med henblik på en senere beslutning om scenarium 5.

Sagsfremstilling

Ændring af skoledistrikterne i område Brande

Indledning

Som en del af besparelserne på budget 2023-2026 blev der den 27. februar 2023 i Byrådet truffet en beslutning om at lukke Blåhøj Skole pr. 31. juli 2024. I den forbindelse skal der foretages ændringer i skoledistrikterne i Brande og omegn, så nuværende Blåhøj Skoles distrikt lægges ind under distrikterne for Dalgasskolen og Artium-skolen.

Det er beskrevet i folkeskoleloven § 40, stk. 2, at Byrådet fastlægger skoledistrikternes grænser. Skoledistrikterne kan kun ændres efter høring hos de skolebestyrelser, der berøres af ændringerne. Et barn er ved indskrivning til skolestart og ved tilflytning til et skoledistrikt garanteret en plads på sin distriktsskole jf. folkeskolelovens § 36. Ifølge folkeskolelovens § 36, stk. 2 skal hver skole være tilknyttet et fast skoledistrikt. Det er således ikke muligt at placere flere skoler inden for samme skoledistrikt med henblik på f.eks. at optimere klassedannelsen.

Elever, som er indskrevet på Blåhøj Skole frem til skoleårets afslutning juni 2024, har fået tilbudt frit skolevalg på kommunens folkeskoler og er alle placeret eller tilbudt placering efter eget ønske. 5 af disse elever er pt. indskrevet på Dalgasskolen efter sommerferien, mens 18 forventes indskrevet på Artium-skolen efter sommerferien, af de 18 elever til Artium-skolen tilgår 7 elever kommende 7.årgang. Ændringer vedrørende skoledistrikterne i Brande og omegn kommer således til at have betydning for skolestarterne i skoleåret 2025-2026 samt tilflyttere til området.

Beregningerne i nærværende sagsfremstilling er lavet ud fra børnetallet i de tre nuværende skoledistrikter; Blåhøj Skole, Artium-skolen og Dalgasskolen samt børnetallet på 0-6-årsområdet. Der er naturligvis en usikkerhedsmargen i forhold til tilflyttere til området. Der er ligeledes taget højde for den på nuværende tidspunkt kendte plan for byudvikling i området.

Administrationen har i forbindelse med ændringer af skoledistrikterne i område Brande udarbejdet 5 mulige scenarier, som anbefales at blive sendt i høring hos de involverede skolebestyrelser, som i dette tilfælde er fællesbestyrelsen for Dalgasskolen, Blåhøj Skole og Artium-skolen. Hvis anbefalingen godkendes, vil høringsperioden være gældende fra 3. juni 2024 til 28. juli 2024.

De 5 scenarier i forhold til mulige skoledistrikter i område Brande er udarbejdet med fokus på følgende parametre, der særskilt beskrives efterfølgende:

- Kapaciteten på skolerne.
- Socioøkonomisk indekstal.
- De nuværende distrikter og bymæssig sammenhæng.
- Skoleveje og cykelafstand.
- Nuværende og fremtidig byudvikling i Brande.
- Antal af elever og klasser.

Kapacitet på skolerne

Blåhøj Skole er en 1-sporet skole, hvor der er indskrevet 0 elever den 1. august 2024, da skolen afvikles pr. 31. juli 2024. I kølvandet på lukningen af Blåhøj Skole er der opstået en friskole i de tidligere lokaler for Blåhøj Skole. Derfor forventes det, at et antal børn fra Blåhøj og omegn vil blive indskrevet på den nye friskole.

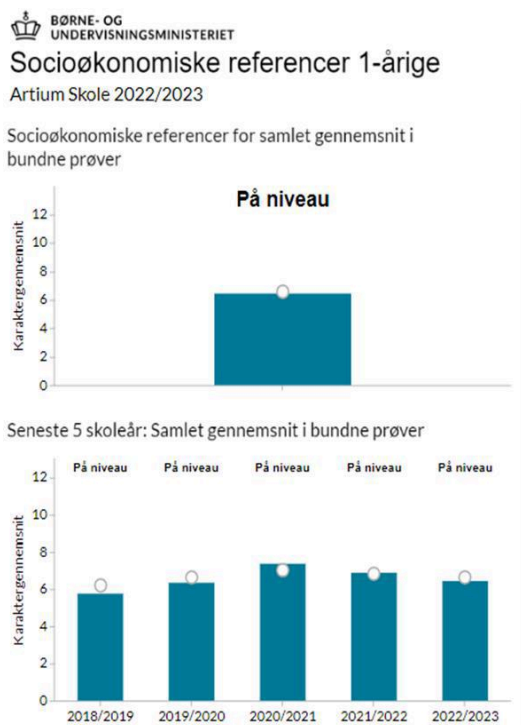
Dalgasskolen er som udgangspunkt en 2-sporet skole med elever fra 0. klasse til 6. klasse. Der er indskrevet 288 elever på skolen pr. 1. august 2024, med to almene klasser på hver årgang. Derudover er der 3 baseklasser samt 3 kommunale specialklasser på Dalgasskolen.

Artium-skolen er ligeledes en 2-sporet skole fra 0. klasse til 6. klasse. Der er indskrevet 621 elever på Artium-skolen pr. 1. august 2024, med 3 klasser på 0. årgang og 2 klasser på 1. til 6. årgang. Overbygningen/udskolingen på Artium-skolen er 3 til 5-sporet. Således er der 4 almene klasser på 7. årgang, 5 almene klasser på 8. årgang og 3 almene klasser på 9. årgang i skoleåret 2024-2025.

Socioøkonomisk reference

Den socioøkonomiske reference er et statistisk beregnet udtryk, som viser, hvordan elever på landsplan med samme socioøkonomiske baggrundsforhold som skolens elever har klaret afgangsprøverne. Socioøkonomisk refererer til elevernes sociale og økonomiske baggrund, mens "reference" fortæller, at tallet kan bruges som et sammenligningsgrundlag for skolens faktiske opnåede karakterer. Den socioøkonomiske reference beregnes ud fra skolens elevgrundlag. I beregningen indgår faktorer på individniveau som for eksempel køn, herkomst og forældrenes uddannelse og indkomst – altså faktorer, som skolen ikke har direkte indflydelse på. Den socioøkonomiske reference kommer i grundskolen til udtryk i karaktererne i afgangsprøverne, hvilket betyder, at denne beregnes fra Artium-skolen, der er

overbygningsskole for både Blåhøj Skole og Dalgasskolen. Den socioøkonomiske reference vil således være den samme i område Brande. Se nedstående figur for socioøkonomisk reference for Artium-skolen 2022/2023 .

Når skolerne i Ikast-Brande Kommune får inklusionssum, er der en tildeling til at arbejde med inkluderende læringsmiljøer. Denne er sidst beregnet i efteråret 2022 ud fra socioøkonomisk indeks og giver nedenstående fordeling mellem Artium-skolen og Dalgasskolen.

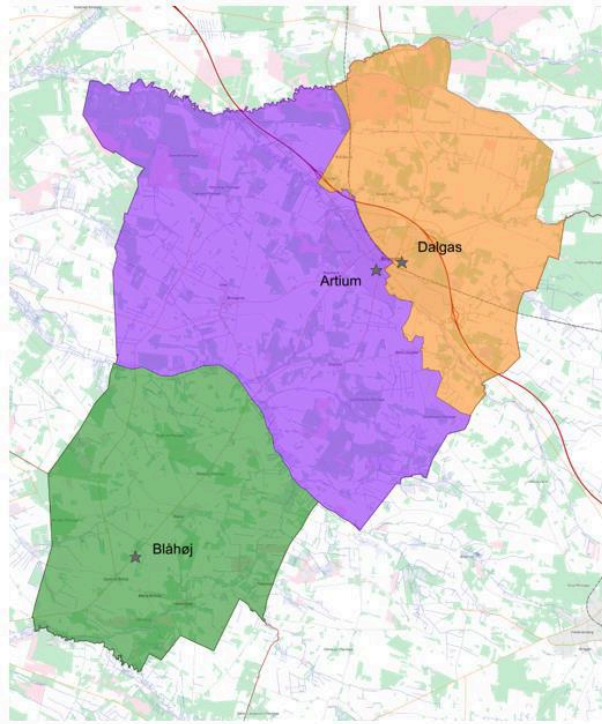
Artium-skolen Index 100,3

Dalgasskolen: Index 88,6

Tallene viser, at hvor Artium-skolen ligger med et gennemsnitligt indekstal på 100,3, så ligger Dalgasskolen noget lavere med et indekstal på 88,6. Eftersom skolerne får tildelt midler efter deres indekstal, betyder dette, at Artium-skolen får flere inklusionsmidler end Dalgasskolen.

Nuværende skoledistrikter i område Brande og bymæssig sammenhæng

Den nuværende skoledistriktsinddeling kan ses på nedenstående figur.

En ændring af nuværende skoledistrikter vil have betydning for de husstande, hvor grænsen flyttes til eller fra det ene eller anden skoledistrikt. Dette kan f.eks. betyde, at børn i grundskolealderen potentielt kan komme til at gå på to forskellige skoler, hvis den ene allerede er indskrevet på nuværende distriktsskole og den anden senere indskrives på en anden tilhørende distriktsskole.

Skoleveje og cykelafstand

De anbefalede skoleruter, som beskrives nedenfor, er udpeget på baggrund af blandt andet afstand til skole, sikre krydsninger og mulighed for at benytte cykelstier/cykelbaner.

Blåhøj Skole er beliggende på Blåhøj Skolevej mellem Blåhøj og Gl. Blåhøj. Følgende veje ses som de anbefalede skoleruter:

- Sdr. Ommevej

Udskolingselever, der har deres skolegang på Artium-skolen, kører som udgangspunkt med skolebussen til Brande.

Dalgasskolen er beliggende på hjørnet af Elme Allé og Gl. Thyregodvej i Brande. Følgende veje ses som de anbefalede skoleruter:

- Naurvej
- Elme Allé
- Stien mellem Gl. Arvadvej og Rønne Allé
- Lærkevej
- Gl. Thyregodvej
- Stien under jernbanen mellem Blichersvej og Gl. Thyregodvej

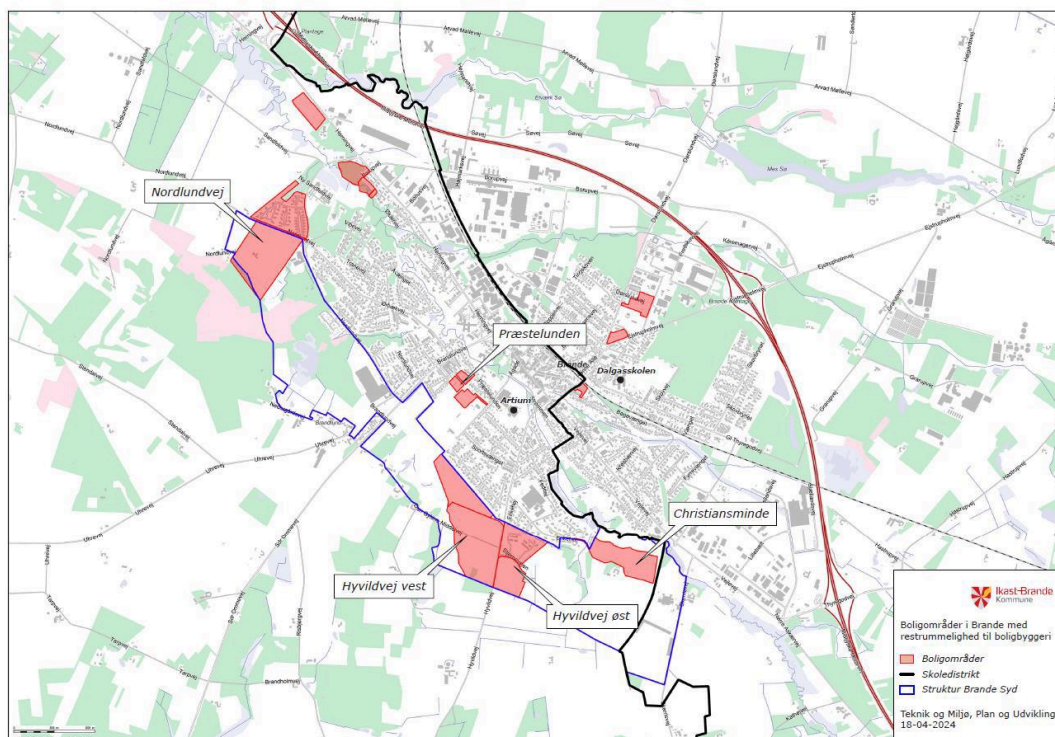
Artium-skolen er beliggende på Hyvildvej 16 i Brande. Skolen er taget i brug i 2021, og der er på nuværende tidspunkt ikke udarbejdet en skolevejsanalyse. Elever fra det tidligere skoledistrikt til Blåhøj Skole kan tage skolebussen til både

Dalgasskolen og Artium-skolen. Det er de færreste elever, der vil gå eller cykle på grund af den lange afstand i kilometer.

Nuværende og fremtidig byudvikling i Brande

Den nuværende og fremtidige boligudvikling i Brande sker primært i den sydlige del af byen, hvor Byrådets ”Strukturplan for Naturbydelen Brande Syd” danner grundlaget for ny byudvikling. Den gældende Kommuneplan 2021-2033 danner sammen med nyere lokalplanlægning rammerne for etableringen af et større antal nye boliger i området ved Præstelunden (Det Grønne Plus) samt i Brande syd med boligområderne ved Nordlundvej, Hyvildvej vest, Hyvildvej øst omkring Stjernevejen samt Christiansminde.

Ikast-Brande kommunes Teknik- og Miljøafdeling estimerer, at der samlet er mulighed for etableringen af ca. 850 nye boliger på uudnyttede boligarealer i Brande. Boligerne vil være en blanding af åben lave boliger (fritliggende enfamiliehuse) og tæt lave boliger (typiske rækkehuse og dobbelthuse) samt etageboliger, som giver mulighed for en mangfoldig og blandet beboersammensætning. Det er uvist, hvor hurtigt boligudbygningen vil ske, samt hvordan beboersammensætningen i de enkelte områder vil blive. Analyser viser, at der i gennemsnit er blevet bygget ca. 193 nye boliger om året i Ikast-Brande Kommune i perioden 2019-2023. Heraf er der i gennemsnit blevet bygget ca. 30 boliger om året i Brande. Fremadrettet må det forventes, at nye byvækstområder til boligformål vil ske i Brande Syd. Nedenstående figur viser de nuværende skoledistrikter, samt hvor der er mulighed for at etablere nye boliger i den gældende kommune- og lokalplanlægning.

Mulige scenarier opstillet af administrationen

Der er gennemført en analyse af fem scenarier for den fremtidige inddeling af skoledistrikter i forbindelse med lukningen af Blåhøj Skole, hvilket betyder, at eleverne fremover hører til enten Artium-skolen eller Dalgasskolen.

For skoleårene 2024/25, 2025/26, 2026/27, 2027/28, 2028/29 og 2029/30 beregnes følgende for de to skoler:

- Antallet af elever pr. klassetrin
- Antallet af klasser pr. klassetrin

- Restkapaciteten pr. klassetrin

Restkapaciteten er beregnet ud fra et klasseloft på 26 elever, som vil være gældende fra skoleåret 2024/25. Der kan søges dispensation til at danne klasser på op til 28 elever. Dispensationen behandles af skolechefen.

Der vil være tale om anslåede tal, da der lægges en række generelle forudsætninger til grund for beregningerne. Dette skal tages i betragtning, når analysens resultater anvendes i beslutningsprocessen. Forudsætningerne er beskrevet nedenfor.

Der arbejdes med følgende fem scenarier:

1. Distriktet for Blåhøj Skole lægges sammen med distriktet for Artium-skolen. Distriktet for Dalgasskolen forbliver uændret.
2. Distriktet for Blåhøj Skole lægges sammen med distriktet for Dalgasskolen. Distriktet for Artium-skolen forbliver uændret.
3. Distriktet for Blåhøj Skole lægges sammen med distriktet for Artium-skolen. En lille del af distriktet for Artium-skolen lægges sammen med distriktet for Dalgasskolen.
4. Distriktet for Blåhøj Skole lægges sammen med distriktet for Dalgasskolen, og derudover lægges en lille del af distriktet for Artium-skolen sammen med distriktet for Dalgasskolen.
5. Distriktet for Blåhøj Skole lægges sammen med distriktet for Dalgasskolen, og derudover lægges en lidt større del af distriktet for Artium-skolen sammen med distriktet for Dalgasskolen.

Følgende forudsætninger ligger til grund for beregningerne. Beregningerne kan ses i bilag 2

- Det anslås, at 80 % af de nuværende elever på Blåhøj Skole fortsætter på den nye friskole.
- De resterende 20 % af de nuværende elever på Blåhøj Skole flyttes til deres nye distriktsskole.
- Ingen nuværende elever på Artium-skolen og Dalgasskolen flyttes til en anden skole.
- For skoleåret 2024/25 er der allerede foretaget en fordeling af de nye elever i 0. klasse. Det er denne fordeling, der indgår i oversigterne over beregningsresultaterne for de enkelte scenarier.
- Det anslås, at 70 % af de nye elever de kommende skoleår, som bor inden for det nuværende distrikt for Blåhøj Skole, vælger den nye friskole. Dette baseres på de konkrete oplysninger om skoleåret 2024/25.
- Nye elever fra og med skoleåret 2025/26 placeres på deres distriktsskole i henhold til de enkelte scenarier – uanset om deres ældre søskende går på en anden skole.
- Antallet af elever, der forventes at vælge UHRE Friskole, indgår ikke i beregningerne.

Scenarie 1

Hele distriktet til Blåhøj Skole lægges sammen med distriktet til Artium-skolen. Distriktet til Dalgasskolen forbliver uændret. Se kort, bilag 1.

Scenarie 1 giver stor ulighed i distrikternes størrelse i forhold til areal samt elevtal på skolerne. Der vil således blive oprettet tre spor på Artium-skolen i skoleårene 2025/26, 2026/27, 2027/28 samt 2028/29 med en lav klassekvotient. På Dalgasskolen forventes 2 spor i alle de beregnede år, ligeledes med en lav klassekvotient.

Scenarie 1 er umiddelbart det geografisk mest nærliggende, hvis Artium-skolen rummer de kommende elever fra det nuværende distrikt til Blåhøj Skole. Det betyder, at der ved en grænse på 26 elever pr. klasse i skoleåret 2029/30 vil være 5 klassetrin med 3 klasser. For 3 af de 5 klassetrin er det dog kun 3 elever, der udløser en ekstra klasse. Hvis eleverne på disse klassetrin samles i 2 klasser, vil der være henholdsvis 27 og 28 elever i klasserne. Det betyder, at der ikke vil være nogen restkapacitet i forhold til grænsen på 26 elever, og dermed principielt ikke plads til evt. ekstra elever i forhold til

det beregnede antal. Dalgasskolen vil i dette scenarie have 2 klasser på alle klassetrin med en gennemsnitlig klassekvotient, der i skoleåret 2029/30 vil være helt nede på 18.

Samlet set vurderes dette scenarie dels at give en skæv fordeling mellem de to skoler, dels at medføre enten mange klassetrin med 3 klasser eller en meget begrænset mulighed for at kunne rumme ekstra elever på Artium-skolen. Der er med den nuværende bygningsmasse ikke kapacitet til 3 spor fra 0.-6. klasse på Atrium-skolen.

Scenarie 2

Distriktet for Blåhøj Skole lægges sammen med distriktet for Dalgasskolen. Distriktet for Artium-skolen forbliver uændret. Se kort, bilag 1.

I dette scenarie er det – i modsætning til scenarie 1 – Dalgasskolen, der skal rumme de kommende elever fra det nuværende distrikt for Blåhøj Skole. Ændringen har dog kun en meget begrænset betydning for antallet af elever på Artium-skolen. Ved en grænse på 26 elever pr. klasse i skoleåret 2029/30 vil der således fortsat være 4 klassetrin med 3 klasser. For 2 af de 4 klassetrin er det kun en enkelt elev, der udløser en ekstra klasse, hvilket betyder, at der vil være hhv. 26 og 27 elever i klasserne, hvis de samles i 2 klasser. Det betyder dog også, at der heller ikke i dette scenarie vil være restrummelighed i forhold til grænsen på 26 elever og dermed principielt ikke plads til eventuelle ekstra elever i forhold til det beregnede antal.

Dalgasskolen vil i dette scenarie have 2 klasser på alle klassetrin, men også i dette scenarie vil den gennemsnitlige klassekvotient i skoleåret 2029/30 være lav – nemlig nede på 19. Den samlede vurdering af dette scenarie er den samme som af scenarie 1 – dels en skæv fordeling mellem de to skoler, dels mange klassetrin med 3 klasser eller en meget begrænset mulighed for at kunne rumme ekstra elever på Artium-skolen. Der er med den nuværende bygningsmasse ikke kapacitet til 3 spor fra 0.-6. klasse på Atrium-skolen.

Scenarie 3

Hele distriktet til Blåhøj Skole lægges sammen med distriktet til Artium-skolen. En lille del af distriktet til Artium-skolen lægges sammen med distriktet til Dalgasskolen. Det drejer sig om området mellem jernbanen og Brande Å nordvest for Brandlundvej samt det nye boligområde Christiansminde, der ligger øst for Enkehøj. Se kort, bilag 1.

For at ændre den skæve fordeling mellem skolerne lægges det nuværende distrikt til Blåhøj Skole i dette scenarie ind under Artium-skolen lige som i scenarie 1, men samtidigt flyttes området mellem jernbanen og Brande Å nordvest for Brandlundvej samt det nye boligområde Christiansminde øst for Enkehøj fra Artium-skolen til Dalgasskolens distrikt. Ændringen i antal elever på de enkelte klassetrin er dog så lille, at antallet af klasser på de enkelte klassetrin er det samme som i scenarie 2, og restrummeligheden ændres dermed kun i en mindre grad.

Den samlede vurdering af dette scenarie er således uændret i forhold til scenarie 1 og 2. En skæv fordeling mellem de to skoler samt mange klassetrin med 3 klasser eller en meget begrænset mulighed for at kunne rumme ekstra elever på Artium-skolen. Der er med den nuværende bygningsmasse ikke kapacitet til 3 spor fra 0.-6. klasse på Atrium-skolen.

Scenarie 4

Hele distriktet til Blåhøj Skole lægges sammen med distriktet til Dalgasskolen. En lille del af distriktet til Artium-skolen lægges desuden sammen med distriktet til Dalgasskolen. Det drejer sig om området mellem jernbanen og Brande Å nordvest for Brandlundvej samt det nye boligområde Christiansminde, der ligger øst for Enkehøj. Se kort, bilag 1.

I dette scenarie flyttes både det nuværende Blåhøj Skole distrikt og området mellem jernbanen og Brande Å nordvest for Brandlundvej samt det nye boligområde Christiansminde øst for Enkehøj ind under Dalgasskolens-distriktet. Ændringen medfører, at et større antal elever flyttes over til Dalgasskolen. Det betyder, at der i skoleåret 2029/30 kun vil være 2 klassetrin med 3 klasser på Artium-skolen, hvoraf det ene kun har 3 elever, der udløser den ekstra klasse. Samtidig vil der for to andre klassetrin kun være plads til 1 elev ud over grænsen på 26 elever. Dalgasskolen vil i dette scenarie stadig have 2 klasser på alle klassetrin, men med det øgede antal elever vil den gennemsnitlige klassekvotient i skoleåret 2029/30 i dette scenarie være oppe på 20.

Den samlede vurdering af dette scenarie er, at den skæve fordeling mellem de to skoler stadig findes, men at den er mindsket. I forhold til Artium-skolen vil der dog fortsat på 3 af klassetrinnene være meget begrænsede muligheder for at kunne rumme ekstra elever.

Scenarie 5

Hele distriktet til Blåhøj Skole lægges sammen med distriktet til Artium-skolen. En del af distriktet til Artium-skolen lægges desuden sammen med distriktet til Dalgasskolen. Det drejer sig om hele området nord for Brande Å, fra Ny Sandfeldvej og ind gennem byen samt det nye boligområde Christiansminde, der ligger øst for Enkehøj. Se kort, bilag 1.

Dette scenarie ligner scenarie 3, bortset fra at det nu er hele området nord for Brande Å, fra Ny Sandfeldvej og ind gennem byen samt det nye boligområde Christiansminde øst for Enkehøj, der lægges ind under Dalgasskolen. Blåhøj Skole distriktet lægges ind under Artium-skolen. Ved at flytte yderligere elever gøres den skæve fordeling mellem de to skoler endnu mindre. Som i scenarie 4 er der to klassetrin på Artium-skolen med tre klasser, hvoraf de på det ene klassetrin kan samles i to klasser med henholdsvis 28 og 29 elever. Samtidig er rummeligheden øget på de øvrige klassetrin. Dalgasskolen vil i dette scenarie stadig have 2 klasser på alle klassetrin - med en gennemsnitlig klassekvotient i skoleåret 2029/30 på 21.

Samlet vurdering

På baggrund af de gennemførte beregninger, der er baseret på de beskrevne forudsætninger, vurderes scenarie 5 at være det bedste af de undersøgte scenarier set i forhold til antal klassetrin med 3 klasser, restrummeligheden på de enkelte klassetrin samt den gennemsnitlige klassekvotient på de to skoler.

En klasse i grundskolen koster i gennemsnit ca. 1 mio. kr.

Det skal bemærkes, at en ændring af de nuværende skoledistrikter kan få betydning for de husstande, hvor grænsen flyttes til eller fra det ene eller anden skoledistrikt. Dette kan f.eks. betyde, at hjemmeboende børn i grundsskolealderen potentielt kan komme til at gå på to forskellige skoler, hvis den ene allerede er indskrevet på nuværende distriktsskole og den anden senere indskrives på en anden tilhørende distriktsskole.

Tidsplan for distriktændringer og skoleindskrivning

Hvis Byrådet beslutter at indstille et af de overstående scenarier til høring vil den nedstående tidsplan være gældende.

27. maj 2024

Byrådet beslutter at et af de 5 scenarier til distriktsændringer sendes i høring i den fælles skolebestyrelse i Brande.

3. juni 2024 - 28. juli 2024

Høringsperiode

7. oktober 2024

Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om distriktsjusteringer

8. oktober 2024

Offentliggørelse af distriktsændringer på kommunens hjemmeside

Efteråret 2024

Skolerne holder åbent hus i forbindelse med indskrivningen til kommende 0. klasse. I område Brande afholdes der åbent hus efter uge 42.

1. januar 2025 – 19. januar 2025

Forældre skriver deres børn ind til skolestart

Marts 2025

Distrikt skolerne informerer forældre om påtænkt afgørelse i forhold til ønske om anden skole end distriktskolen eller skoleudsættelse senest med udgangen af uge 10 med efterfølgende partshøringsperiode på 7 dage.

August 2025

Skolestart for de nye elever ud fra nye skoledistrikter

Budgetmæssige konsekvenser

Der er ingen budgetmæssige konsekvenser.

Bilag

BILAG 2 -Beregninger ift. mulige skoledistrikter i område Brande

BILAG 1 -Kort over mulige skoledistrikter i område Brande

Punkt 17: Ændring af styrelsesvedtægter for Ikast-Brande Kommunale Skolevæsen 01.08.2024

17.00.00-A00-7-23

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, 15. maj 2024, pkt. 11:

Anbefales.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller, at

- ændringer i styrelsesvedtægterne samt tilhørende bilag for Ikast-Brande Kommunale Skolevæsen godkendes.

Sagsfremstilling

Grundet ændringer i Ikast-Brande Kommunes skolestruktur samt ændringer i Folketingets lovbestemmelser, ønsker administrationen at ændre i styrelsesvedtægterne for Ikast-Brande Kommunale Skolevæsen samt bilaget dertil. De ønskede ændringer tages i brug pr. 1. august 2024 ved godkendelse.

Den 6. marts 2024 anbefalede Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, at ændringer i styrelsesvedtægterne for Ikast-Brande Kommunale Skolevæsen blev sendt i høring hos kommunens folkeskoler.

Der er i høringsperioden indkommet 4 høringssvar fra henholdsvis Ikast Østre Skole, Bording Skole, Ikast Nordre og Isenvad skoler samt Område Brande. De indkomne høringssvar kan ses i bilag 3.

Herunder ses hovedpointer fra høringssvarene:

Ikast Østre Skole:

- Tildeling af inklusionssum:
 - Tildelingen per elevtal tæller de elever, der bor i distriktet, og ikke de elever, der rent faktisk går på skolen.
 - Der argumenteres for at elever med anden etnisk herkomst bør være en del af beregningen af det socioøkonomiske grundlag.
 - Kommenterer på ledelse i forhold til inklusionssummen.

Bording Skole:

- Tildeling af inklusionssum

- Tildelingen per elevtal tæller de elever, der bor i distriktet, og ikke de elever, der rent faktisk går på skolen.
- Hvem kan initiere en genberegning – det bør fremgå.

Ikast Nordre og Isenvad Skoler:

- Anbefaler genovervejelse i forhold til:
 - Kun én medarbejderrepræsentant i skolebestyrelsen fra hver af skolerne i Område Brande.
 - Kun én elevrepræsentant i skolebestyrelsen fra hver af skolerne i Område Brande.
 - Betegnelsen ”specialklasserække”.
 - Skævvridning i bestyrelsesvalg, da nogle har særstatus/garanteret valg.
- Opmærksomhed på:
 - Inklusionssum – fortsat nysgerrig på, hvordan andre kommuner udregner denne.
 - AKT-vejledning: Det bør beskrives, hvad der erstatter det, som nu falder væk.

Område Brande:

- Slutter op om de foreslåede ændringer.

Høringssvarene er blevet behandlet i administrationen og det anbefales, at der i styrelsesvedtægten laves en præcisering i forhold til lovgivning vedrørende specialklasserækken, ellers er der ikke tilføjet yderligere ændringer i styrelsesvedtægterne. Skolernes øvrige bemærkninger vil blive taget op administrativt, med henblik på drøftelser om, hvorvidt der skal ske ændringer i styrelsesvedtægterne fremadrettet.

De nye vedtægter er bygget op omkring de nuværende vedtægter. De foreslåede rettelser er stillet op mod de nuværende vedtægter i bilag 1, hvorved de anbefalede ændringer tydeligt og konkret fremgår.

I bilag 2 ses rettelserne for det tilhørende bilag.

Ønskede ændringer af væsentlig karakter i styrelsesvedtægterne fremgår af nedenstående:

- Da Blåhøj Skole overgår til friskole d. 1. august 2024, medfører det ændringer i sammensætning af skolebestyrelsen for Område-Brande, dette ønskes ændret i styrelsesvedtægterne for Ikast-Brande Kommunale Skolevæsen samt i bilaget dertil.

Ønskede ændringer af væsentlig karakter i bilaget for styrelsesvedtægterne for Ikast-Brande Kommunale Skolevæsen fremgår af nedenstående:

- Da Lysholt-skolen oprettes som kommunal specialskole, ønskes dette tilføjet i bilaget til styrelsesvedtægterne.
- Da Folketinget har besluttet at nedsætte klasseloftet for 0. årgang pr. 1. august 2024, ønskes dette ændret i bilaget til styrelsesvedtægterne. De nye rammer for klasseloftet indføres gradvist, hvilket vil medføre yderligere ændringer i styrelsesvedtægterne i 2025 og 2026.

- Da der er sket ændringer i sammensætningen af parametrene for inklusionssummen, ønskes dette ændret i bilaget til styrelsesvedtægterne. Baggrunden for ændringerne er at give et mere retvisende billede af målbare parametre. Fx er der ikke forskningsmæssigt belæg for, at barnets herkomst indikerer et større behov for specialundervisning.

- Grundet omorganisering i PPR, så ønskes det, at punktet 4.1.1 AKT-vejledning udgår af styrelsesvedtægten

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Bilag 1: Styrelsesvedtægter Ikast-Brande kommunale skolevæsen med ændringer pr. 07052024

Bilag 2: Bilag til styrelsesvedtægt 2024 med ændringer pr. 07052024

Bilag 3: Høringssvar Styrelsesvedtægter Ikast-Brande Kommunale Skolevæsen samlet

Punkt 18: Kvalitetsstandarder for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom

00.15.00-A00-9-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Sundheds- og Ældreudvalget, 15. maj 2024, pkt. 5:

Dot 1: Taget til efterretning.

Dot 2: Anbefales.

Annette Øgaard deltog ikke i sagens behandling pga. afbud.

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- orienteringen om kvalitetsstandard for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom tages til efterretning
- der frigives 700.000 kr. af de tilførte DUT midler til at ansætte en ernæringsfaglig medarbejder, samt til øget differentiering i forebyggelsestilbuddene.

Sagsfremstilling

Sundhedsstyrelsen har den 26. januar 2024 offentliggjort ”Forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom – kvalitetsstandarder”. Kvalitetsstandarderne tager afsæt i den politiske aftale om sundhedsreform fra maj 2022 og Sundhedsstyrelsens anbefalinger om forebyggelsestilbud til mennesker med kronisk sygdom fra 2016. (se også sagsfremstillingen ”Kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner”)

Kvalitetsstandarderne retter sig primært mod kommunerne og er udarbejdet i samarbejde med relevante faglige aktører samt Kommunernes Landsforening, Danske Regioner og patientforeninger.

Formål og mål med forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom

I kvalitetsstandarderne fremgår det, at formålet med forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom er at give borgeren redskaber, som over tid kan føre til bedre håndtering af livet med kronisk sygdom. Målet er at skabe ensartede tilbud af høj kvalitet på tværs af landet.

Hvad er det nye

De nye kvalitetsstandarder bygger, som tidligere nævnt, ovenpå og erstatter de tidligere anbefalinger for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom fra 2016.

Kvalitetsstandarderne rummer bl.a. krav til en afklarende samtale, sygdomsmestring, nikotinafvænning, fysisk aktivitet, ernæringsindsats, forebyggende samtale om alkohol samt monitorering og evaluering af det samlede forebyggelsestilbud. Der er fastsat i alt 31 krav og 21 anbefalinger.

De væsentligste ændringer ift. de gældende anbefalinger er:

- Det er obligatorisk, at alle kommuner har forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom.
- Der stilles krav til de enkelte indsatser ift. målgruppe, indhold og kompetencer. Herudover er der også en række anbefalinger.
- Flere skal modtage tilbuddet
- Den afklarende samtale er fortsat omdrejningspunkt
- Krav til ernæringsindsatsen er skærpet, herunder er der krav om kostvejledning eller diætbehandling for visse målgrupper.
- Økonomisk ramme for udvikling og konsolidering
- Krav om monitorering og evaluering af det samlede forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom

Af kravene fremgår det bl.a., at tilbuddene skal understøtte borgerne i at mestre et liv med kronisk sygdom, men at tilbuddene som udgangspunkt ikke behøver at være sygdomsspecifikke. Derfor vil det fortsat være muligt at give tilbud på tværs af sygdomsgrupper. Der kan dog være særlige sygdomsspecifikke forhold, der skal tages højde for i de enkelte tilbud.

Målgrupperne for indsatsen er primært borgere med diabetes, hjerte-kar-sygdomme, KOL, kræft og muskelskeletsygdomme, men kan også tilbydes borgere med andre kroniske sygdomme eller i risiko for at udvikle kronisk sygdom.

Den afklarende samtale skal tilbydes til alle borgere, der henvises fra almen praksis, sygehuse og andre kommunale forvaltninger. Det anbefales også, at kommunerne tilbyder samtale til alle borgere, der selv henvender sig.

I forhold til personalets kompetencer er kravet, at indsatserne som udgangspunkt skal varetages af medarbejdere med en mellemlang videregående sundhedsfaglig uddannelse eller tilsvarende kompetencer f.eks. Social- og Sundhedsassistenter med relevant efteruddannelse. Personalet skal endvidere have sundhedspædagogiske kompetencer.

Der stilles krav om, at borgere med kronisk sygdom, der kan have gavn af det, skal tilbydes kostvejledning eller diætbehandling.

Tilbuddet skal varetages af sundhedsprofessionelle med kompetencer svarende til klinisk diætist og i videst muligt omfang være et individuelt tilbud.

Der er desuden krav om monitoreringen af indsatserne bygger på Fællessprog III inden udgangen af 2025. FSIII er en fælles standard for registrering af data på sundheds- og ældreområdet. FSIII skal bidrage til bedre sammenhæng og mere datagenbrug i kommunernes it-baserede omsorgsjournaler.

Økonomi

Med den politiske aftale fra 2022 er der til kommunerne afsat midler fra 2023 og frem som dækker indsatser som følge af kvalitetsstandard for akutområdet og kvalitetsstandard for Forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom. Ikast-

Brande Kommunes andel af de samlede midler er ca. 1,5 mio. kr. i 2024. Økonomien er nærmere beskrevet i sagsfremstillingen vedr. "Kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner".

Fordeling af midlerne i Ikast-Brande Kommune

I 2023 blev alle midlerne tilført Sygeplejen, som igennem længere tid har oplevet udfordringer, både på grund af den demografiske udvikling og på grund af udviklingen af Det Nære Sundhedsvæsen, som bl.a. medfører kortere indlæggelser på hospitalerne og flere og mere komplekse sygeplejeopgaver i kommunerne.

I januar 2024 udkom "Kvalitetsstandarder for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom" og begge områder skal nu have midler til indsatserne.

Sundhedsfremme og Forebyggelse, som varetager opgaven omkring indsatser til borgere med kroniske sygdomme, tilbyder allerede forløb til målgrupperne nævnt i den nye kvalitetsstandard.

Med de nye krav i kvalitetsstandarderne skal der arbejdes med højere grad af differentiering i forebyggelsestilbuddene med udgangspunkt i den enkelte borgers sundhedskompetence, præferencer, motivation, ressourcer, behov. Der skal også arbejdes med de målgrupper, hvor ernæringsindsatsen er skærpet. Det er en ny opgave for Sundhedsfremme- og Forebyggelse at skulle tilbyde borgere diætbehandling. De nye krav vil medføre flere individuelle forløb, der er mere tidskrævende samt øget behov for ernæringsfagligt personale. Administrationen vurderer, at opgaven kan varetages ved at tilføre området 700.000 kr., der skal anvendes til at ansætte en ernæringsfaglig medarbejder, samt til at øge differentieringen i forebyggelsestilbuddene.

Med afsæt i kvalitetsstandarderne for både kommunale akutfunktioner og forebyggelsestilbud for borgere med kronisk sygdom foreslås de i alt ca. 1.5 mio. kr. der er modtaget i 2024 fordeles med ca. 700.000 kr. til politikområdet Sundhed mens politikområdet Ældre får ca. 800.000 kr.

Budgetmæssige konsekvenser

Der frigives 700.000 kr. af de tilførte DUT midler til at ansætte en ernæringsfaglig medarbejder, samt til øget differentiering i forebyggelsestilbuddene.

Bilag

Kvalitetsstandarder - forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom

Punkt 19: Kvalitetsstandarder for Kommunale akutfunktioner

00.15.00-A00-16-21

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Sundheds- og Ældreudvalget, 15. maj 2024, pkt. 4:

Dot 1: Taget til efterretning.

Dot 2: anbefales.

Annette Øgaard deltog ikke i sagens behandling pga. afbud.

Indstilling

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- orienteringen om kvalitetsstandard for kommunale akutfunktioner tages til efterretning
- der frigives 800.000 kr. af de tilførte DUT midler til at indfri kravene til akutfunktionen.

Sagsfremstilling

I forbindelse med sundhedsreformen blev det aftalt, at en national kvalitetsplan skal skabe en mere ensartet kvalitet af de nære sundhedstilbud og bidrage til en omstilling af sundhedsvæsnet. Herunder udarbejdelse af kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner og patientrettet forebyggelse for borgere med kroniske sygdomme.

Med udgangspunkt i ovenstående offentliggjorde Sundhedsstyrelsen i september 2023 ”Kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner”. Publikationen erstatter ”Kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen” fra 2017.

Kvalitetsstandarderne retter sig primært mod kommunerne og er udarbejdet med rådgivning fra en bredt sammensat arbejdsgruppe, herunder KL, Ældresagen, Danske Patienter, Danske Regioner og faglige selskaber.

Denne sagsfremstilling skal ses i sammenhæng med sagsfremstillingen ”Kvalitetsstandarder for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom”.

Formål med Kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner

I Kvalitetsstandarderne fremgår det, at formålet er, at

- understøtte ensartet og høj kvalitet i de sundhedsfaglige indsatser, der leveres af de kommunale akutfunktioner på tværs af landet
- understøtte kommunernes samarbejde med sygehuse, almen praksis, lægevagt/lægevagtsordninger og evt. præhospital beredskab, som vil kunne henvise patienter til kommunale akutfunktioner med kendt indhold, kompetenceniveau og kvalitet.

Hvad er det nye

De nye kvalitetsstandarder erstatter som tidligere nævnt en udgave fra 2017 med udgangspunkt i at udviklingen med tiltagende specialisering og øget kompleksitet i de forløb som kommunerne håndterer, har medført ændringer i opgaveløsningen. Samtidigt bliver der flere ældre og flere lever med kroniske sygdomme og er indlagt i kortere tid, hvilket kan ses i de opgaver som akutfunktionerne skal løse. Også i de kommende år forventes opgaverne for akutfunktionerne at øges.

De væsentligste ændringer i kvalitetsstandarderne er:

- Det er obligatorisk, at alle kommuner har etableret en kommunal akutfunktion eller har et formaliseret tværkommunalt samarbejde om en sådan.
- Målgruppen for akutfunktionen er præciseret. Her er særligt borgere med psykiatriske problemstillinger kommet til at fylde mere i beskrivelsen.
- IV-behandling er en obligatorisk indsats i akutfunktionen.
- Der er krav om adgang til rådgivning og sparring fra sygehus og almen praksis.
- Der er præciserede krav til lægeligt behandlingsansvar. Herunder 72 timers behandlingssvar
- Der er krav om, at akutfunktionen er opsøgende med henblik på at sikre, at funktionen bruges rettidigt og relevant.
- Samarbejdsflader til andre forvaltninger og lovgivningsmæssige områder i kommunen er uddybet. Herunder bl.a. samarbejde om borgere med psykiatriske sygdomme.

Udvikling i akutfunktionen i Ikast-Brande Kommune

I Ikast-Brande Kommune har der været et stigende brug af Akutfunktionerne som følge af den omstilling af Sundhedsvæsnet, som aftalen om sundhedsreformen og de tilførte midler adresserede.

I nedenstående fremgår data for udviklingen i antallet af rekvireringer af akutfunktionen:

Rekvireret af	Antal 2022	Antal 2023
Læge	311	490
Hjemmesygepleje	120	234
Plejecenter/frilejehjem	87	511
Sygehus	13	15
Andet	24	50
Total	555	1300

Det forventes, at stigningen fortsætter. Kortidspladserne og akutteamet oplevede allerede i 2023 et stigende pres og havde i 2023 et merforbrug på 1.830.000 kr. ud af et budget ca. 22 mio. kr. Flytning af Kortidspladserne og akutteamet til Ikast og har givet øget tydelighed om, hvilke opgaver akutteamet skal understøtte. Det har øget efterspørgslen til akutteamet fra

både læger, sygepleje og plejecentre. Akutfunktionen oplever derfor en stigende efterspørgsel, men også en øget kompleksitet i opgaverne.

Udviklingen i det nære sundhedsvæsen betyder, at borgere udskrives hurtigere fra hospitalet og i en tilstand, der kræver en indsats fra akutteamet. Opgaverne er fordelt på den måde, at Sygeplejen skal løfte de planlagte opgaver og Akutteamet skal bl.a løfte de opgaver, der opstår mere akut. Det kan f.eks. være i forbindelse med en udskrivelse, hvor der er behov for øget observation eller skal følges op på en behandling, der er iværksat under indlæggelsen. Eller det kan være måling af infektionstal (CRP måling), som akutteamet er de eneste, der kan foretage og som læge eller hospital kan bruge til at vurdere, om der skal iværksættes en ny behandling i hjemmet eller borger skal indlægges.

Plejecentrene og Sygeplejen har i meget højere grad end tidligere kontakt til akutteamet ift. sparring, observation og indsatser. På nogle af plejecentrene er der f.eks. ikke sygeplejersker i vagttiden og derfor behov for hjælp fra sygepleje og/eller akutteam i alle vagter, da det er Social- og Sundhedshjælpere og ufaglærte, der er på vagt og f.eks. ikke må give insulin til borgere, der ikke er stabile. Det kan også være ift. en borger, der bliver tiltagende dårlig og der er behov for kontakt til vagtlæge. Her ønsker vagtlægerne, at borgeren har været tilset af sygeplejerske eller akutteam inden vagtlægen kontaktes. Den årlige audit på indlæggelser(2023/2024) fra plejecentrene viser, at akutteamet har været konsulteret eller har tilset næsten alle beboere i auditperioden inden indlæggelse. Det var ikke tilfældet i de tidligere tidligere år, hvor akutteamet kun var inddraget få gange. Resultatet af audit viser også, at antallet af indlæggelser er det laveste siden der første gang blev gennemført audit i 2013/2014 og meget få af indlæggelserne kunne være forebygget.

Økonomi

Med den politiske aftale fra 2022 er der til kommunerne afsat 202,9 mio. kr. i 2023, 203,6 mio. kr. i 2024, 204,8 mio. kr. i 2025, 207,8 mio. kr. i 2026 og 227,4 mio. kr. i 2027 og 2028 og herefter 230,4 mio. kr. årligt fra 2029 og frem. Den politiske aftale dækker både midler til indsatser som følge af kvalitetsstandard for akutområdet og kvalitetsstandard for Forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom.

KL anbefaler midlerne fordeles på følgende måde, til:

- Indsatser som følge af ”Kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner” årligt 100 mio. kr.
- Indsatser som følge af ”Kvalitetsstandarder for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom” 102,9 mio. kr. i 2023, 103,6 mio. kr. i 2024, 104,8 mio. kr. i 2025, 107,8 mio. kr. i 2026 og 127,4 mio. kr. i 2027 samt 2028 og herefter 130,4 mio. kr. årligt fra 2029 og frem. Se tabel fra KL herunder:

årstal	akutpakke	kronisk sygdom	akutpakke	kronisk sygdom
2023	100	102,9	49%	51%
2024	100	103,6	49%	51%
2025	100	104,8	49%	51%
2026	100	107,8	48%	52%
2027	100	127,4	44%	56%
2028	100	127,4	44%	56%
2029	100	130,4	43%	57%

Ikast-Brande Kommunes andel af de samlede midler er ca. 1,5 mio. kr. i 2024. Hvoraf 700.000 kr. er afsat til akutpakken og 800.000 kr. til kronisk sygdom.

Fordeling af midlerne i Ikast-Brande Kommune

I 2023 blev alle midlerne tilført Sygeplejen, som igennem længere tid har oplevet udfordringer, både på grund af den demografiske udvikling og på grund af udviklingen af Det Nære Sundhedsvæsen, som bl.a. medfører kortere indlæggelser

på hospitalerne og flere og mere komplekse sygeplejeopgaver i kommunerne. Dvs. konsekvenserne af den omstilling af sundhedsvæsenet, som blev adresseret i Sundhedsreformen og som har været længe undervejs.

Midlerne blev placeret i Sygeplejen både pga. de store udfordringer med budgetoverholdelse Sygeplejen, og på grund af, at de konkrete krav og konsekvenser som følge af kvalitetsstandarderne var ukendte.

I september 2023 udkom "Kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner". Samtidig ses en stigende brug af Akutteamet. Derfor er Kortidspladserne og Akutteamet udfordret i forhold til at kunne indfri kravene fra Kvalitetsstandarden og det øvrige pres på akutområdet inden for de eksisterende budgetrammer, hvorfor området foreslås tilført en højere andel end anbefalet af KL.

Med afsæt i kvalitetsstandarderne for både kommunale akutfunktioner og forebyggelsestilbud for borgere med kronisk sygdom foreslås de i alt ca. 1.5 mio. kr. der er modtaget i 2024 fordeles med ca. 700.000 kr. til politikområdet Sundhed mens politikområdet Ældre får ca. 800.000 kr. Her henvises til sagsfremstillingen vedr. "Kvalitetsstandarder for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom.

Budgetmæssige konsekvenser

Der frigives 800.000 kr. af de tilførte DUT midler til at indfri kravene til akutfunktionen.

Bilag

Kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner_

Punkt 20: Sundhedsberedskabsplan 2024-2028

29.30.10-P15-26-18

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Sundheds- og Ældreudvalget 15. maj 2024

Økonomi- og Planudvalget 21. maj 2024

Byrådet 27. maj 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning fra Sundheds- og Ældreudvalget, 15. maj 2024, pkt. 6:

Anbefales.

Annette Øgaard deltog ikke i sagens behandling pga. afbud.

Indstilling

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

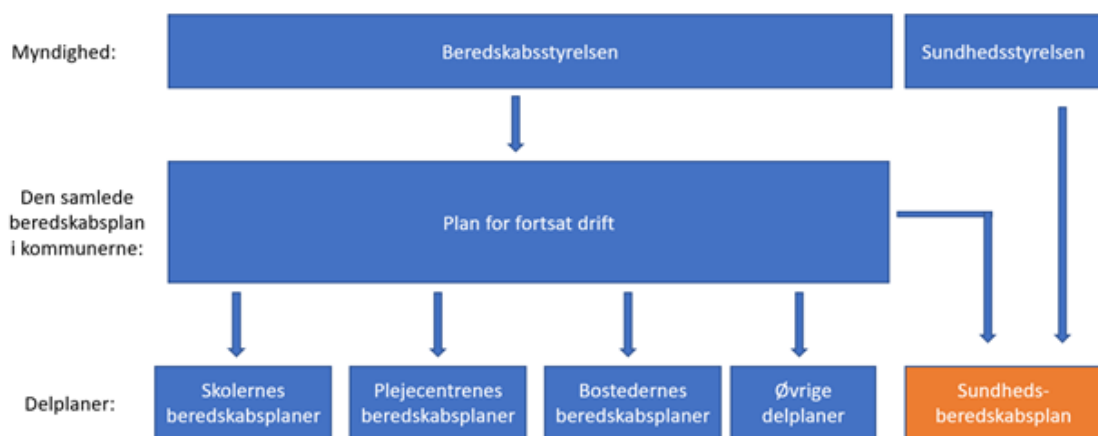
- sundhedsberedskabsplanen for Ikast-Brande Kommune godkendes.

Sagsfremstilling

Kommunen er forpligtet til at planlægge et beredskab på sundhedsområdet jævnfør Sundhedslovens § 210, Beredskabsloven samt bekendtgørelse om planlægning af sundhedsberedskab.

Kommunalbestyrelsen skal således en gang i hver valgperiode udarbejde og vedtage en plan for sundhedsberedskabet. Planen skal omfatte den del af den primære sundhedstjeneste, som kommunerne har ansvaret for, det vil sige hjemmepleje, hjemmesygepleje, plejecentre og specialinstitutioner, psykologer og sundhedspleje.

Sundhedsberedskabsplanen er en delplan til den samlede beredskabsplan i kommunerne - Plan for fortsat drift. Sundhedsberedskabsplanen skal ses i sammenhæng med Plan for fortsat drift, Region Midtjyllands sundhedsberedskabsplan samt øvrige kommuners sundhedsberedskabsplaner.

Sundhedsberedskabsplanen skal overordnet udgøre en ramme for effektiv og fleksibel handling i den situation, hvor kommunen udsættes for en ekstraordinær hændelse inden for sundhedsområdet.

Herning, Ikast-Brande og Ringkøbing-Skjern Kommune har udarbejdet en fælles plan for kommunernes sundhedsberedskab, da dette er hensigtsmæssigt i forhold til geografisk placering, sammenfaldende interesser og synergier i forbindelse med håndtering af sundhedsberedskabet ved ekstraordinære hændelser inden for sundhedsområdet. Kommunerne er desuden alle omfattet af Brand og Redning MidtVest. Den skriftlige sundhedsberedskabsplan understøttes i Herning, Ikast-Brande og Ringkøbing-Skjern Kommune af et fælles digitalt system, som indeholder alle relevante informationer i forbindelse med den samlede beredskabsplan i kommunerne - Plan for fortsat drift.

Denne sundhedsberedskabsplan er udarbejdet på baggrund af de tre kommuners tidligere fælles sundhedsberedskabsplan og Sundhedsstyrelsens Vejledning fra 2023 ”Planlægning af sundhedsberedskabet: Vejledning til regioner og kommuner”.

På baggrund af den nye vejledning er i denne sundhedsberedskabsplan beskrevet en tydeligere og mere detaljeret plan for håndtering af det psykosociale beredskab, herunder kommunernes planlægning af relevant uddannelse af kriseteams og opfølgende psykosocial indsats efter beredskabshændelser.

Sundhedsberedskabsplanen har været sendt i høring i Sundhedsstyrelsen, Region Midtjylland, nabokommunerne samt alle kommuner i Gødstrupklyngen. Høringssvarene er indarbejdet i sundhedsberedskabsplanen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Sundhedsberedskabsplan for Herning Kommune, Ikast-Brande Kommune og Ringkøbing-Skjern Kommune 2024-2028

Bilag 3 - Sundhedsstyrelsens rådgivning vedrørende sundhedsberedskabsplan for Herning, Ikast-Brande og Ringkøbing-Skjern Kommuner

Bilag 2 - Oversigt over indkomne høringssvar til sundhedsberedskabsplan

Punkt 21: Åbne meddelelser

00.22.02-G01-1-24

Formanden

Kenneth Jensen - Ikast-Brande Kommune/Lejerbo - Stævning:

Lejerbo har sagsøgt Ikast-Brande Kommune for et beløb på 4.165.571,28. kr. Beløbet er opstået medio 2018 i forbindelse med Lejerbos afregning af mellemværende efter ophøret af administrationsaftalen for kommunens almene ældreboliger i perioden 2013-2016. Kommunen søgte i samarbejde med egen revisor dokumentation for det afsluttende regnskab og afregning med henblik på korrekt afstemning af kommunens regnskab, hvilket Lejerbo var meget langmodig til at fremskaffe. Først i juni 2021 havde kommunen fået materiale, således afregningen kunne opgøres og dermed kunne kommunen konstatere, at den havde modtaget et for stort beløb. I oktober 2021 henvendte Lejerbo sig til kommunen om, at der kunne være et muligt udestående og fremsendte i juni 2022 et krav på 12,1 mio. kr. på baggrund af en opgørelse fra deres revisor. Altså mere end 3 år efter afregningen havde fundet sted. Derfor mener kommunen, at kravet er forældet, og at kommunen derfor ikke har hjemmel til at udbetale det for meget modtagne. Efter stævning af kommunen har Lejerbo ændret kravet til 4,2 mio. kr., svarende til det beløb Ikast-Brande Kommune har opgjort. Sagen har været behandlet i Byretten den 6. maj 2024, og der afsiges dom i sagen den 3. juni 2024.

Øvrige udvalgsmedlemmer

Direktør

Punkt 22: Lukket: Fordeling af valgstyrrerformænd til Europa-Parlamentsvalget 9. juni 2024

84.07.00-G01-7-24

Punkt 23: Lukket: Salg af pavillion

82.02.00-G10-2-24

Punkt 24: Lukket: Udbud af kolonihave

82.01.00-G01-3-24

Punkt 25: Lukket: Lukkede meddelelser

00.22.02-G01-1-24